

**Eesti 20. sajandi arhitektuuri kaitsmise
programm**

Rapla maakond
Inventariseerimine

Töö teostaja: Mihkel Karu

Tallinn
2008

Sisukord

I. Raplamaa üldtutvustus	2
II. Juuru vald	4
III. Järvakandi vald	5
IV. Kaiu vald	6
V. Kehtna vald	7
VI. Kohila vald	9
VII. Käru vald	11
VIII. Märjamaa vald	12
IX. Raikküla vald	13
X. Vigla vald	14
XI. Rapla vald ja linn	15
XII. Fotode nimekiri	17
XIII. DVD foto ja tekstimaterjaliga	20

RAPLAMAA

Raplamaa ehk Rapla maakond asub Põhja- ja Kesk-Eesti aladel, hõlmates varasema Harjumaa lõunaosa, Läänemaa idapoolsed vallad, läänes Järvamaast Käru piirkonna ning lõunas Pärnumaast Lelle ümbruskonna alad. Raplamaa piirneb põhjas Harju, idas Järva, lõunas Pärnu ning läänes Lääne maakonnaga. Maakonnal pole merevõi välispire.

Rapla maakond hõlmab 9 valda, 1 linna, 3 alevit (Järvakandi, Kohila, Märjamaa), 12 alevikku (Alu, Juuru, Hageri, Eidapere, Kaerepere, Kaiu, Keava, Kehtna, Kuusiku, Käru, Lelle, Prillimäe) ja 259 küla.

Raplamaa ajalugu on pikk ja keerukas ning väga rikas mitmesuguste Eesti arengule oluliste sündmuste ja teetähiste poolest.

Maakonna tuumiku moodustavad Muinas-Harjumaa alad. Piirkond oli juba muinasaja lõpul (13.sajand) hästi arenenud ja tihedalt asustatud. Seda tõendab suur arheoloogiamälestiste arv – siin asub maakonna 375-st mälestisest kolmveerand. Maakonna läänepoolmik kuulus Muinas-Läänemaa koosseisu ning oli hõredamalt asustatud. Kõnnumaa osa kuulus Alempoisväikemaakonda ning oli suures osas asustamata.

Pärast Eesti vallutamist muistses vabadusvõtluses jagati Rapla maakonna alad järgmiselt: Harjumaa – taanlastele, Läänemaa – Saare-Lääne piiskopile ja Alempois – Liivi Ordule; ning moodustati kirikukihelkonnad – Hageri, Juuru, Märjamaa, Rapla ja Vigala. Raplamaa aladele ulatusid ka Kullamaa, Nissi, Türja ja Vändra kihelkonnad.

Tänapäevase maakonna alguseks võib lugeda 1783. aastat, mil moodustati Katariina II kreisireformi kaudu Paldiski kreis. See kreis hõlmas laias laastus praeguse Raplamaa alasid, millele lisandusid veel Paldiski linna alad ning Harju-Madise ja Risti kihelkonna alad. 1858. aasta uue talurahvaseaduse väljaandmisega kaasnesid laialdased talurahvarahutused, mis kulmineerusid nn. Mahtra sõjaga.

1905.aasta revolutsioon oli praegusel Raplamaal tormilisem kui kusagil mujal Eestis. Toimus rida relvastatud kokkupõrkeid Alus, Hageris, Velisel jm. Pooled Eestis tollal põletatud ja rüüstatud mõisatest jäävad Rapla maakonda.

Enne Teist Maailmasõda oli praegune Raplamaa jagatud Harju (Hageri, Juuru, Järvakandi, Kehtna, Kohila, Kuimetsa, Raikküla, Rapla ja Varbola vallad), Lääne (Kullamaa, Märjamaa, Velise ja Vigala vallad), Pärnu (Lelle vald) ja Järva (Käru vald) maakondade vahel.

Praeguse maakonna otseseks eelkäijaks oli Rapla rajoon, mis moodustati 1950.aastal tollase Harjumaa lõunaosast. 1959 liideti juurde osa Türi rajoonist ning 1962 – osa Vändra rajoonist ja peaaegu kogu Märjamaa rajoon. Rapla rajoon oli üks kahest rajoonist Eestis, kus polnud linna. Maakonnaks sai Raplamaa 1990. a-l toonase haldusreformi käigus.

Ajalooliste kihelkondadena paiknevad nüüdsel Raplamaal Harjumaast Juuru ja Rapla ning osaliselt Hageri ja Nissi kihelkonnad. Läänemaast asuvad Raplamaal Märjamaa ja Vigala ning Kullamaa idaosad. Pärnumaast aga Vändra kihelkonna põhjaosa ning Järvamaast Türi kihelkonna loodeosa.

Maakond on moodustatud praegusel kujul 1990. aastal. Tema pindala on ligikaudu 2980 km². Praeguseks on maakonnas elanikke 36 743 (01.01.2007), mis Eesti rahvastikust moodustab ainult 2,7%. Maakonna neljas linnalises asulas elab 13 420 elanikku ehk 36,5%, mis on märgatavalt alla Eesti keskmise (ligi 70%). Raplamaal on olemas soodne pinnas rahvastiku edasiseks kasvuks ja arenguks. Soodsalt mõjub hea asend pealinna ja suurte teetrasside (Via Baltica) suhtes, hõre asustustihedus (12,3 in./km²) tingib kvaliteetsete elupaikade külluse. Maakonna keskuseks on Rapla linn.

Raplamaa loodust iseloomustavad suured sooodad ja tiheavad metsad. Metsad katavad ligi pool, sood ja soostunud alad aga umbes kolmandikku maakonnast. Raplamaa asub suures osas paelavamaal. Põhja- ja keskosas võib leida viljakaid põlde ja suuri karstialasid, kuid Vigala kandis on pinnaseks tüse viirsavikiht. Raplamaa soodest saavad alguse kolme jõgikonna (Keila, Pärnu ja Kasari) seitse jõge.

Juuru vald

Elanikke: 1595 (01.01.2008 seisuga)

Valla keskus: Juuru

Territoorium: 152,4 km², millest haritavat maad 3942 ha, metsamaad 4435 ha ja rohumaad 590 ha

Teed: kokku 129,1 km, millest erateid 83,7 km ja vallateid 38,0 km

Maakonnakeskusest Rapla linnast asub Juuru alevik kirde suunas 15 km kaugusel ning pealinnast Tallinnast lõuna suunas 55 km kaugusel. Lähimad raudteejaamad on Rapla – 13 km ning Hagudi – 13 km.

Tõenäoliselt on tegu maakonna vanima vallaga, kihelkonna asutamisaastaks märgitakse 1238. Samas on tegu maakonna ühe väikseima vallaga. Suurimaks asulaks on valla keskalev Juuru. Selle kõrval teiseks suurim on Järlepa - kunagine kuulus kalkunikasvatuse asula.

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Järlepa, Juuru vald Keskuse 5		<p>elamu tüppprojekt dateering: 1960.ndad arhitekt: -</p> <p>ülmalt lagoonilise vormiga kortermaja. Fassaadi monotoonset rütmia elavadavat suured, ebasümmeetrilise jaotusega aknad ning koridoride punastest tellistest tuulekjad. Ei esinda ühtegi laialt levinud EMP või EKE Projekti tüppprojekti.</p>	<p>Omapärase lahendusega kortermaja, mis ei esinda ühtegi enamlevinud kortermaja tüppprojekti. Sälimud autentisel kujul, ümberehitused on olnud minimaalsed - osadel korreritel vahetatud aknad. Tehniline seisukord on hoonel hea. Elujõuline elamuna.</p>	dokumenteerida

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Järlepa, Juuru vald Keskuse 2		<p>ühekorruseline lamekatusega kauplus-söökla. Sööklaosa katusel valguskaev saali loodusliku valgusega varustamiseks.</p>	<p>Lihthane ühekorruseline hoone. Hea näide nõukogude maakaupluste arhitektuurist. Oulisel kohal on sööklaosa, sest nõukogude ideaalses maasulas pidid käsöömine aset leidama kollektiivselt kohalikus sööklas. Tehniline seisund kehva - mitmes kohas on hoone hakanud lagunema. Pood endiselt toimiv, söökla seisab tühjana. Osaliselt elujõuline, kuid sööklaosa vajaks uut funktsiooni.</p>	<p>Järlepa, Juuru vald dokumenteerida</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Juuru, Juuru vald Tallinna mnt 27		<p>rahvamaja dateering: 1958 arhitekt: Nikolai Kusmin?</p> <p>Stalinismi mõjuperioodil valminud hoone, mida iseloomustab klassikalist laadi arhitektuur. Oletades, et tegu võib olla N. Kusmini koostatud tüppprojektiga on hoone seostatav II maailmasõja eelse esindustraditsionalismi vormikeelega. Sissepääsu rõhutab neljale sambale toetuv varikatus. Selle kohal viis kõrget saaliakent. Akende tämber lihtsad raamistused. Hoone külgribades asuvad abiruumid - esimesel korrusel raamatukogu ja rahvamaja administratiivruumid. Teisel korrusel saali abiruumid.</p>	<p>Hea näide stalinistliku perioodi maa-arhitektuurist. Tõenäoliselt tegemist tüppprojektiga. Säilitanud algse väljanägemise ni väljast kui ka siseruumides. Tehniline seisund hea. Elujõuline. Kasutuses kohaliku rahvamajana.</p>	Võtta arvele.

Adress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Juuru, Juuru vald Tallinna mnt. 18		<p>Koolimajad dateering: 1915, juurdeehitus 1983 arhitektid: -</p> <p>Vana koolimaja esindab 20. sajandi alguse historitsistlikku stiili. Lihtsa ristkülikukujulise põhiplaaniga millest eenduvad kaks risaliiti, üks siimmeetrisena maja keskel ning teine hoone läänepoolses otsas.</p> <p>Risaliigid on esimese koruse kõrguselt pöllukividest, ülejäänud hoone on kaetud heleda krohviga. Teist korrust iseloomustavad suured tiheda jaotusega aknad.</p> <p>Juurdeehitus kujutab endast lihtsat 4-korruselist linnakendega majakasti, mis liitub L-tähe kujuiselt vana majaga.</p>	<p>Mõlemad hooned esindavad oma ajastu kooliarhitektuuri.</p> <p>Nendest silmapaistvam on vana hoone oma ebasiimmetrilise fassaadi lahendusega ja viimistlusega.</p> <p>Siseruumides kaljuks originaaldetaille säilinud vähe. Juurdeehitus puhul on tegemist töenäoliselt tüpprojektiga, mille töttu on tegemist küllaltki ilmetu majakastiga. Tehniline seisukord on hoonetel hea. Elujõuline. Toimib koolina.</p>	<p>Vana hoone - võtta arvele</p> <p>Juurdeehitus - dokumenteerida</p>

Järvakandi vald

elanike arv: 1471

valla keskus: Järvakandi

Territoorium: 4,83 km²

Asub maakonna edelaosas, maakonna keskusest Raplast 28 km ja Tallinnast 78 km.

Järvakandi valda ümbritseb Kehtna vald. Lähimad vallad on Kaisma, Vändra, Raikküla ja Märjamaa vald. Järvakandi valda läbib Tallinn-Rapla-Kergu-Vändra vabariikliku tähtsusega maantee, mis Alustes ühineb Rakvere-Pärnu maanteega.

Valla ajalugu on tihedalt seotud Järvakandi klaasitööstuse ajalooga. 1979. aastal sõlmiti leping klaasivabriku ehitamiseks Järvakandi mõisa ääremaale Isakõnnu metsakülla. Klaasivabrik sai nime mõisa järgi. Nii kandus hiljem Järvakandi nimi kogu asulale. Praeguse alevi moodustab klaasivabriku juurde kasvanud töölisasula. Asukoha valik klaasitehase loomiseks oli hoolikalt kaalutletud - Vändra, Rapla ja Vigala kihelkondade äärealad sobisid väga hästi klaasitehaste toorainega varustamiseks ning seetõttu leidub siitkandist mitmeid anu klaasitehaseid. Järvakandi tehas oli 1920. aastatest alates suurimaid lehtklaasi tootjaid Eestis, tingides sellega teiste sealkandis asunud tehaste pankrotistumise. Tänapäeval on klaasitehas endiselt töös, tootes pudeleid ja purke.

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Järvakandi, Järvakandi vald		Järvakandi asula dateering: 1879 - ... arhitekt: - Järvakandi alev	Järvakandi alev on silmapaistev näide klaasitööstuse õitsenguga välja kujunenud asulast. Selgelt on tajutavad linna erinevad kihistused ning nende omavaheline põimumine. Tehniline seisukord on hoonetel minimaalselt rahulday, kuid esineb ka mitmeid lagunenud ja tühjalt seisvaid hooneid. Sellele vaatamata on asula elujõuline ning terviklikuna kaitset väärib.	MVA (RKM)

Kaiu vald

elanike arv: 1583

valla keskus: Kaiu

Territoorium: 261 km²

Kaiu vald asub Tallinnast 60 km ja Raplast 25 km kaugusel Rapla maakonna kirdenurgas. Piirnedes Harjumaa Kõue valla, Järvamaa Väätsa valla ning Raplamaa Käru, Kehtna ja Juuru valdadega. Vallal on 3 suuremat keskust: Kaiu, Kuimetsa ja Vahastu ning peale selle 10 küla.

Esmakordsest on Kaiu küla märgitud juba 13. saj. algul, kui Taani kuningas tegi annetusi Kaiu Tsistertslaste Ordule. Kaiu alevik ei asu mitte ajaloolises Kaius (nüüd on see Vana-Kaiu), vaid on tekkinud Kasvandu küla kaguossa ja hiljem sellest eraldunud.

- 1842 asutati Kasvandu külakool, mis jäi veerandsajandiks kihelkonna ainsaks kooliks
- 1893 asutati Kaiu laulu- ja mänguseelts
- 1907 asutati Kaius raamatukogu
- 1912 avati Kaiu ministeeriumikool

Valla üks suuremaid külasid on Kuimetsa. Küla on esmakordselt mainitud 1241. aastal Taani hindamisraamatus. 1286 sai Tallinna naistsistertslaste klooster kinkeaktiga oma valdusse Kuimetsa ja Kaiu ümbruse maa-alad. 1345. aastast on teateid kloostrimõisa kohta.

Kaks kolmandikku Kaiu vallast hõlmavad sood ja metsad, kolmandik jäab viljakate põldude alale. Valla piiresse jääb kolm suurt sookaitseala.

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kuimetsa, Kainu vald	 	<p>Algkool dateering: 1962 arhitekt: -</p> <p>Lihtne 1-korruseline hoone madalakaldeise katusega. Võtab eeskujу 1960. populaarseks saanud skandinaaviamõjulisest karniisiarhitektuurist. Sissepäsu rõhutab peentele metalltorudele toetuv varikatus. Lihatsa põhiplaaniga - sissepäas avaneb pikka koridori mille kõrval reas klassiruumid. Fassaadi ilmestavad klassiruumide suured aknad. Mõnesaja meetri kauguseil asub 1996. aastal valminud spordihonne, kus paikneb ka osa klassiruumi.</p>	<p>Autentne, kohalikku tähtsust omav hoone. Tundmatu tüpprojekti järgi ehitatud. Tehniline seisukord on hea. Elujõuline, kasutatav algkooli hoonena.</p>	documenteerida

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kuimetsa, Kaju vald Kuusiku tee		<p>elamud tühaprojekt Ants dateering: 1978 arhitekt: Ants Mellik</p> <p>Kuimetsa küla kaguosas paikneb grupp tühaprojekti Ants järgi valminud elamuid. Kõnealune tühaprojekt pärineb 1978. aastast, mil aina rohkem hakati tühaprojektide koostamisel vaatama traditsioonilise taluarhitektuuri poole. Sellest tulenevalt ka selle tüübi lihtne ruudukujuline põhiplaan, kõrge viilkatus ning osaliselt puiduga kaetud pinnad. „Ants“ oli üks populaarsemaid tühaprojekte mida tellisid elamuehituskooperatiivid maapiirkondades.</p>	<p>Autentne näide nõukogude perioodi kolhooside elamuehitusest.</p> <p>Sälimud pea täielikult algsel kujul. Tehniliselt heas seisukorras. Elujõulised.</p> <p>Kasutatavad edaspidigi elamutena. Mõjuvad ühtse grupina.</p>	dokumenteerida

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Vahastu, Kaiu vald Vahastu metskond	 	<p>Vahastu metskonna elamud tüüpiprojekt dateering: 1970. aastad arhitekt: -</p> <p>Lihtsad ühekorruselised monteeritavatest paneelidest üheperelamud.</p> <p>Vahastu maaestikusse paigutatuna toreda koosluse. Tehniliset heas seisukorras. Elujõulised.</p>	<p>1970. aastatel alguse saanud maapüirkondade üheperelamute ehitamise laine tüüpiline näide. Endise metskonna elamud. moodustavad</p>	<p>dokumenteerida</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Vahastu, Kaiu vald		<p>Vahastu Kultuurimaja</p> <p>Dateering: 1980. aastad</p> <p>arhitekt: -</p> <p>ühekorruseline katusekorrusega puithoone. Kõrvval paikneb kohalik laululava. Hoone on ruudukujulise põhiplaaniga. Fassaade iseloomustavad pea toakõrgused väikeseruudulised aknad.</p>	<p>Hea näide Nõukogue perioodi väikeasulate kultuurimajadest. Ei esindata ühtegi levinud tüpprojekti. Tehniliselt rahuldavas seisukorras.</p> <p>Toimib kohaliku kultuurimajana.</p> <p>Elujõuline.</p>	<p>Võtta arvele</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Vahastu, Kainu vald		<p>Kauplus tüppprojekt dateering: 1960. aastad arhitekt: -</p> <p>Lihtrne 1-korruseline hoone tolleaegset stiili arvestades omapärase kõrge viilkahusega. Lihta, ristkülikukujulise põhiplaaniga, millest suurema osa moodustab müügisaal. Sellele lisanduvad tagaküjell laod ning kontoriruumid.</p>	<p>Tüüpiline näide nõukogude perioodi maakauplustest. Tõenäoliselt Tsentrosobjektiprojekti tüüplahendus. Erineb tavalisest oma viilkatusega. Tehniliselt heas korras. Seisab hetkel tühjana. Pole elujõuline, puudub vajadus nii suure kaupluse järelle.</p>	<p>dokumenteerida</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kaiu, Kaiu vald Kasvandu tee 10		<p>Kaiu põhikool dateering: 1912, juureehitus 1961 arhitekt: -</p> <p>Vana koolihoone on lihtne 2-korruseline maakividest ja tellistest viilkatusega hoone. Teine korrus on kaetud beežika krohviga. Vana koolihoone taga asub 1961. aastal kohalike kolhooside toel kerkinud juurdeehitus, mida iseloomustab 1960. aastate modernismi vaimus arhitektuur - kõrged saaliaknad, nende vahel seinapinnast eenduvad "pilastrid" ning keldri sissepääsu lemmukas lisatugedeta varikatus. 1960. aastate juurdeehitus lõhub mõningal määral vana hoone terviklikust, Ebaõnnestunult on teostatud kahe hoone vaheline üherindus.</p>	<p>Nii vana kui uus koolihoone on põnevad näited oma ajastu kooliahitetturist. Valla suurima koolina on hoonetel oluline koht kohalikus kultuuris. Tehniline seisund on mõlemal hoonel hea. Välja on vahetatud originaalklank nad ja asendatud need tavaliste pakettakendega - sealbi on vana maja kaotanud osaliselt osa autentset väljanägemist.</p>	<p>Võtta arvele</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kaiu, Kaiu vald Kasvandu tee 19, 21, Kaare 1, 3		<p>Elamud dateering: 1960.-1970. aastad arhitekt: -</p> <p>3- ja 4-korruselised töenäoliselt eriprojekti järgi valminud elamud.</p> <p>Skandinaavia modernismi mõjutustest lähtuva arhitektuuriga, kus viimistlusmaterjalidena on oskuslikult seotud krohvitud pindu tumedatoonilise laudisega. Maapinnast tulenevalt tõusevad Kaare tn. poolsed hooned mäkke - asjaolu mida on arhitekt oskuslikult kasutanud hoonete liigendamisel.</p> <p>Majade vaheline jäavat 1.-korruselised</p>	<p>Silmapaistev elamukompleks, mis oskuslikult sobitub maastikkusse. Esindab 1960. ja 170. aastate skandinaavia modernismi mõjulist arhitektuuri. Valdavas osas säilinud autentisel kujul. Tehniline seisukord hea.</p> <p>Ümberehitusi vähe.</p> <p>Kasutatav elamuna.</p> <p>Elujõuine.</p>	RKM

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kaiu, Kaiu vald Kasvandu tee 24-43		<p>ridaelamu tüüpprojekt Taru 3R dateering: 1975? arhitekt: T. Kull</p> <p>Ühepera elamu tüüpprojekti Taru-3R blokeerimise järel saadud ridaelamu. Ühendavaks lüliks on hooneete vaheline ehitatud garaažid (algses tüüpprojektis puuduvad). Ühekorruseline, funktsionalistliku ilmega hoonemaht, mida iseloomustavad laudisega rõhutatud akna ja ukseavad. Iseloomulikult ilma rõhutatud karniisita, mis sellel perioodil niivõrd üldlevinud oli.</p> <p>Kahel pool Kasvandu teed paiknev elamurida on siimapaisstvalt terviklikult säilinud. Tähelepanuväärne on asjaolu, et eramaja tüüpprojekt on leidnud kasutamist ridamaja ehitamisel. Tehniline seisukord on rahuldav, osaliselt on välisviimistluses niiskus- jms kahjustusi. Suuri ümberehitusti pole tehtud. Pea terviklikult on säilinud algne väjanägemine kogu ridamaja ulatuses.</p>	<p>Kahel pool Kasvandu teed paiknev elamurida on siimapaisstvalt terviklikult säilinud. Tähelepanuväärne on asjaolu, et eramaja tüüpprojekt on leidnud kasutamist ridamaja ehitamisel. Tehniline seisukord on rahuldav, osaliselt on välisviimistluses niiskus- jms kahjustusi. Suuri ümberehitusti pole tehtud. Pea terviklikult on säilinud algne väjanägemine kogu ridamaja ulatuses.</p>	RKM

Kehtna vald

elanike arv: 5113

valla keskus: Kehtna

Territoorium: 507,3 km²

Kehtna vald kuulub Eesti suuremate valdade hulka. Ta paikneb Kesk-Eestis Rapla maakonna lõunaosas. Valla halduskeskus on Kehtna alevikus. V Põhjast lõunasse on valla pikkus ligi 40 kilomeetrit, idas läände ligi 15 kilomeetrit. Vald piirneb Rapla, Juuru, Kaiu, Käru, Vändra, Märjamaa, Raikküla ja Kaisma valdadega. Kehtna valla sisse jääb Järvakandi vald.

Kehtna vallal on soodne ja keskne asend, hea teedevõrk kindlustab kiire ühenduse nii Tallinna, Türni, Pärnu kui ka Viljandi, Haapsalu ja Tartuga. Valda läbivad Tallinn-Rapla-Türi maantee ja Rapla-Järvakandi-Pärnu maantee ning Tallinn- Pärnu raudtee, mis Lelles hargneb ka Viljandi suunda.

Vallas on 5 alevikku ja 43 küla, arengu käigus on kujunenud välja kuus omanäolist piirkonda, mille keskusteks on Kehtna, Kaerepere, Eidapere, Lelle ja Keava alevikud ning Ingliste küla.

Kehtna valla maadel asub üks Eesti esimesi kirjalikes allikates mainitud inimasulaid, Keava linnus, mille kohta pärinevad andmed vene kroonikates juba 1054.aastast (Kedipiv).

Praegune Kehtna valla maa-ala jagunes muinas- Eesti ajal Harjumaa ja Alempois väikemaakonna vahele. Pärast Eesti vallutamist jäi Harjumaa taanlastele, Alempois aga Liivi ordule. Kiriklikult kuulus Kehtna valla maa-ala Rapla kihelkonda.

Liivi sõja ajal ei toimunud küll Kehtna aladel suuri lahinguid, sest siin polnud kindlusi, kuid maad rüüstati korduvalt. Pärast sõja lõppemist saabunud Roots'i ajal algas uuesti mõisate laiendamine.

Eesti Vabariigi algusaastatel läbiviidud maareformi tulemusena loodi Kehtna mõisa baasil osaliselt riigimõis. Pärast Teist Maailmasõda viidi Kehtna vallas läbi põllumajanduslike ühismajandite moodustamine, mis hiljem liitusid. 1980-datel aastatel oli kogu vallas kolm suurt ja jõukat majandit. 1960.a. liideti Kehtna külanõukoguga

Kaerepere, Saksa, Kumma, Hertu ja Põrsaku külad ning Juuru külanõukogust Lau, Pae ja Ingliste külad. Tänase päeva seisuga on vallas 5 alevikku (Eidapere, Lelle, Kehtna, Keava ja Kaerepere) ning 43 küla. Praegustes piirides eksisteerib Kehtna nime kandev kohaliku omavalitsuse üksus 1976.aastast. Omavalitsusüksuse staatus omistati vallale 14.veebruaril 1991.a.

Kehtna vallale tänapäeval iseloomuliku kultuuri- ja haridustegevuse algust märgib aasta 1843, kui avati Kalbu külas vallakool. Seltsielu alustas Vabatahtliku Tuletörje Selts pisut üle 100 aasta tagasi, Kehtna Raamatukogu Selts 1914.a. Kaereperes asutati 1920.aastal Valtu Eneseharimise Ühing "Ühendus". Kehtna vallast on pärit mitmeid Eesti kultuuriloolisi isikuid: kirjanikud Paul Rummo ja Jaan Rummo (Kalbu küla), kirjandusloolane Paul Ambur (Kärplä küla), puuviljandusteadlane ja sordiarektaaja Aleksander Siimon (töötas Kehtnas), rahvatantsupedagoog Ullo Toomi (Kalbu küla).

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kaerepere, Kehtna vald Stadioni 2a		<p>administратiivhoone- raamatukogu dateering: 1980. aastad arhitekt: -</p> <p>lihtsa postmodernistliku vormiga 2-korruseline hoone. Fassaad on omapäraselt kinnine - väikesed aknad vaid teisel korrusel - kuid see-eest tugevasti liigendatud. Sissepääs asub ebasümmetriliselt hoone läänepoolses otsas. Lääneseinas läbib mõlemat korrust kitsas ümarkaarega aken.</p>	<p>Omapäpane näide Eesti postmodernistlikust arhitektuurist.</p> <p>Tähelepanuvääärne on hoone kinnine vorm. On säilitanud autentse väljanägemise.</p> <p>Tehniline seisukord on hea - äsja on välja vahetatud suurem osa hoone akendest. Toimib kohaliku raamatukoguna.</p> <p>Elujõuline.</p>	Dokumenteerida

Aadress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kaerepere, Kehtna vald Kure 1		<p>elamu dateering: 1982 arhitekt: T. Kull</p> <p>kolmekorruseline punktelamu. Hoonet iseloomustab 1970. teise poole korterelamute puhul standardiks saanud lakooniiline stiil. Hoonele on antud ülimalt funktsionalistlik vorm. Maja üldilme elavdamisiseks on maja viimistletud punase krohviga millele lisavad kontrasti seinast eenduvad valged rödupiirid.</p>	<p>Silmapaistev 1970. aastate elamuehituses valitsenud trendide esindaja. On säilitanud oma algse väjianägemise - ümberehitused on olnud seni minimaalsed. Tehniline seisukord on hea - kohati on hakanud krohv langema. Hoone on elujõuline ja kasutatav elamuna.</p>	<p>võtta arvele</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kaerepere, Kehtra vald Saare 11		<p>Valtu spordihoe dateering: 1980. aastad arhitekt: -</p> <p>madal, ühekorruseline, katusekorrusega hoone. Koosneb kahest suurest spordisaalist (võimal ja ujula) ning neid ühendavast hooneosast, kus paiknevad rietusumid, söökla, administratiivruumid jms. Hoone etiseoloomustab tahasihoidlik</p> <p>postmodernistlik laad, esile võib tõsta kõrge viiluga uhkeid sissepääsude varjuluseid. Hallikas toomiline väisviimistlus muuda hoone üheülbalseks.</p>	<p>Eesti postmodernistliku arhitektuuri tüüpiline näide. Kasutatud on postmodernistismi levinud võtteid neid oluliselt rõhutamata. Säilinud autentseil kujul, mõne aasta eest on väljast teostatud põhjalik remont. Hoone on igapäevaselt tihendas kasutuses, seega elujõuline ja tehniliselt väga heas korras.</p>	Ettepanekud dokumenteerida

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Keava, Kehtna vald Koogimäe tee 1		<p>Tegu on raudteeajaamade tüüpiprojektiga. Kroonuhistoristlikus stiilis hoone on põhiosas kahekorruseline, millele liitub ühekorruseline tiib. Akendealused lindid on kujundatud profileeritud rõhtliistudega piiritletud püstlaudisena, räästaalune ehisvöö kujutab endast faasitud laudadega.</p> <p>raamistatud pseudobalustraadi. Ülemise korruse rõhttiinte katkestavad akende all ja kohal paiknevad kalasabavoodriga ehisplinnad, mida raamivad avade külgramistuslaudade pikendused. Mõne aasta taguse renoveerimise käigus on raudtee poolsel küljel asendatud uks aknaga ning hoovipoolel küljel ehitatud tuulekoja ette varikatus, mis lõhub oluliselt hoone terviklikku ilmet.</p>	<p>Tüüpiline näide Eesti 20. sajandi alguse raudteearhitektuurist, mis kahjuks renoveerimise käigus tehtud muudatustega mõningal määral kaotanud oma autentsusest. Tehniline seisund on hea.</p> <p>Kasutuse elamuna. Elujõuline.</p>	võtta arvele

Aadress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kehtna, Kehtna vald Staadioni 2, 4, 6		<p>elamud datering: 1950. aastad arhitektid: -</p> <p>aadressidel Staadioni 2, 4 ja 6 paiknevad mitmekorterilised elamud torkavad silma oma tagasihoidliku stalinistliku arhitektuuriga. Tõenäoliselt on tegu üleliidulise tööprojektiga. Lihtsa ruudukujulise põhiplaaniga majad on kahekorruselised ja suunatud tagumise küljega majadevahelise muruplatsti poole. Tagumisi fassaade iseloomustavad maaani ulatuvad ja vundamendiga erkerid. Esifassaadid on kujunduselt väga lihtsad ja lakoomilised.</p>	<p>Tegu on simapaistvalt heas seisukorras hoonetekompleksiga, mis moodustavad maaillike terviku. Säilinud on hoone autentre stalinistliku arhitektuuri järgiv väljanägemine. Tehniline seisukord on hea. Kasutuse elamutena. Elujõulised.</p>	<p>Võtta arvele</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kehtna, Kehtna vald Kooli 1		<p>Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool dateering: 1950. aastad arhitekt: -</p> <p>Algelt sõjaväehaiglaks projekteeritud hoone. 3-korruseline. Esimest korrust iseloomustab uhke kogu hoone ulatuses teostatud rustika. Olulist rõhku on pandud avadel, mis on uhke kujundusega esile tõstetud. Peafassaadist eendub uhke sammaspordikus. Hoone keskele on projekteeritud avar sisehoov, mis oli algsest ligi pääsetav mõlemalt küljelt, kuid nüüdseks on üks sissepääs kinni müüritud. Sisehoovi fassaade kaunistavad läbi 2. ja 3. korruse ulatuvad pilastrid.</p> <p>Säilitanud ona algse väljanägemise. Tehniline seisund hea, kohati rahuldas.</p> <p>Kasutusel koolihuonena. Elujõuline.</p>	<p>Uhke näide stalinismi perioodil avalike hoonete ilutsevast arhitektuurist.</p>	RKM

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Lelle, Kehtna Tööstuse 10		<p>elamu dateering: 1900-1910. aastad arhitekt: -</p> <p>Lelle rauteealvis, jaama vahetus läheduses paiknev omapäärane ühekorruseline rahvusromantilises/heimatkunsti laadis elamu. U-kujulise põhiplaaniga hoonet iseloomustavad ärklite ja katuseviilude otsaseinte vahvärk kujundus. Hoovikülijel paikneb kahe majaosavahel varikatusega veranda. Ärklit sissepääsu kohal ilmestavad kaks kitsast ja pikka, rahvusromantiliselt väikeseruudulist akent.</p> <p>Tänavapoolses otsaseinias paiknenud uks on kahjuks muudetud aknaks.</p>	<p>Omapäärane näide rahvusromantilise/heimatliku arhitektuuri jõudmisest maapiirkondadesse.</p> <p>Hoone tehniline seisukord on rahuldav - osaliselt on parandatud krohvi, seda eeskõige hoovifassaadil ning välja on vahetatud osa aknaid. Elujõuline, toimib elamuna.</p>	<p>Võtta arvele</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kehtna, Kehtna vald, Pargi 3		<p>Kehtna Kõrgema Kodumajanduskooli internaat</p> <p>Dateering: 1934-37</p> <p>Arhitekt: Friedrich Wendach</p> <p>Kodumajanduskooli internaadiks projekteeritud uhke esindustraditsionalistlik hoone. Lihtsa ristikülikujulise põhiplaamiga. Kahe korruseline katusekorusega hoone. Viilkatuse mõlemal küljel eenduvad katusest 4 aknaga puidust ärkliid.</p> <p>Fasssaadid on lihtsa üherütmilise lahendusega, mida elavdavad mõnede aknaavade uhked ehisraamistused ning sissepääsude uhkem kujundus.</p>	<p>Oma algsel kujul säilinud esindustraditsionalistlik intermaat. Mälestis ajast, kui Kehtnas toimis Kõrgem Kodumajanduskool.</p> <p>Tehniline seisukord on hea. Hetkel seisab tühjana, olnud kasutusele hotellina. Elujõuline.</p>	RKM

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Lelle, Kehtna vald		<p>Lelle jaamas on säilinud küllaltki terviklik jaamahoone, veetorn, ladu ning 4-korteriline elamu. Kroonuhistoritsistlikus stiilis hoone on põhiosas kahekorruseline, millele liitub ühekorruseline tiib. Domineerivale rõhtvoodrilise kontrasti Fassaade ilmestavad nurgalaauad ja avatäidete piirded. Jaama kõrval asub lihtsa vormiga laohoone (tõen. hilisemast perioodist). Sellest teisel pool raudtee asub lagoonilise arhitektuuriga ja kaheksanurkse põhiplaaniga veetorn. Säilinud on ka jaama veevõtu hüdrant.</p> <p>Laohone kõrval asub uhke historitsistlik mansardkatusega tüüpelamu (1920.aastad?).</p>	<p>Lelle jaama näol on tegu silmapaistvalt terviklikult säilinud hoonetekompleksiga, kus on selgelt näha kunagine jaama ülesehitus ning sinna kuulumud hooned. Hoone tehniline seisukord on hea.</p> <p>Parimas seisus on aamahoone, mis hiljuti on taastatud. Kugi hoone kaotanud oma algse üleaasnde raudtee teenistuses, on tegemist siiski elujõulise kooshusega, eelkõige jaamahoone ja elamu.</p>	RKM

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Eidapere, Kehtna vald		<p>Eidapere jaamahoone dateering: 1927 arhitekt: Leon Johanson</p> <p>Põneva neobaroki sugemetaga heimatstiiliga jaamahoone. Tõenäoliselt on tegemist tüpprojektiga. Mõlemat pikikülge domineerib keskrisaliit, mille laudkarniisiga raamitud kolmnurkfrontoonil pooltümaraken. Tagumise sissepääsu ees on puitpostidele toetuv varikatus, ukse liidab teda flankerivate kitsaste akendega tervikuks lamekaarne laudraamistus. Samamoodi on raamitud fassaadi keskrisaliidil sügava lamekaarse tagasiastega peasissepääs.</p>	<p>Omapärase neobaroki sugemetega heimatstilis jaamahoone. Oluline mälestus kohaliku klaasitehase hilgeaegadest.</p> <p>Tehniline seisukord kehvapoolne. Hetkel toimib elamuna, uhke ootesaal aga kolilaona. Elujõuline, kuid mitte oma alguses funktsioneeris.</p>	RKM

Kohila vald

Elanikke: 6912

valla keskus: Kohila

Territoorium: 230,2 km²

Kohila vald on Raplamaa põhjapoolseim. Naabriteks Harjumaalt on Kose, Saku, Saue ja Kernu vald, lõunapoolt Raplamaa vallad Juuru ja Rapla.

Valla asukoht on soodne – Kohilast Tallinna on 33 km, maakonnakeskusesse Raplasse 22 km. Hea ühenduse mõлемal suunal kindlustavad kaks tähtsat põhja-lõunasuunalist magistraali: Tallinn-Rapla-Türi maantee ja Tallinn-Rapla-Viljandi/Pärnu raudtee. Lääne-idasuunalise liiklussoone läbi valla moodustab Kernu-Uurge-Vaida tee, mis ühendab Pärnu, Tartu ja Narva maanteed. Üldiselt on valla teelevõrk hästi välja kujunenud.

Looduslikult kuulub Kohila vald Põhja-Eesti lavamaa regiooni. Reljeef on enamjaolt tasane vaheldudes laugjate kõrgendikega, kus kõrgusevahed küünivad harva üle 10 meetri. Maapinna absoluutkõrgused jäävad 55-75 m vaheline.

Kagu-loodesuunalisena läbib valda Keila jõgi olles kõrge ajaloolis-kultuurilise väärtusega jõemaastiku teljeks. Vald on omapäraseks veelahkmeks – siit saavad alguse Soome lahe vesikonna jõed Maidla ja Vasalemma, valla idaosas voolab Tallinna veehaardesse kuuluv Pirita lisajõgi Angerja oja. Valla kaguosast saab alguse aga Väinamere vesikonda kuuluv Kasari (alguses ka Teenuseks nimetatud) jõgi.

Valla territooriumist on metsaga kaetud umbes 44%.

Kohila valla tänased alad on olnud meie esivanemate elupaigaks juba mitu tuhat aastat. Esimene kirjalik märge pärineb 1216. aastast Lohu küla kohta.

Esimene Hageri kirik ehitati 1221. aastal taani misjonäride poolt. Sellesse aega jäab ka kümne küla esmamainimine (lisaks Lohule) 1241.aastal koostatud Taani hindamisraamatus. Praegune kirik õnnistati 1892. aastal. Tänane valla territoorium on olnud pikkade sajandite jooksul vana Hageri kirikukihelkonna tuumikuks. Kihelkonnad lõpetati 1926. aastal.

Kuni 1950. aastani kuulus valla territoorium Harjumaa koosseisu, sealт Rapla rajooni,

1990. aastast Rapla maakonda.

Kohila piirkonna elanike põhitegevus on pikade sajandite jooksul olnud maaharimine ja loomakasvatus. Puupapivabriku rajamine 19. sajandi lõpuaastail ja eriti raudtee käikuandmine 1901. aastal panid aluse Kohila alevi tormilisele arengule olles tänaseks kasvanud linlikuks vallakeskuseks 3505 elanikuga.

Vallas on kaks alevikku - vana kihelkonnakeskus Hageri ja nõukogudeaegse karusloomakasvanduse asulana kujunenud Prillimäe ning 20 küla.

Adress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Prillimäe küla, Kohila vald Sõpruse 5		<p>Elamu tüüpprojekt E1-10M-23 dateering: 1960.a-d arhitektid: B. Mirov ja M. Noor</p> <p>Ühe trepikojaga, kahekorruseline elamu. Majas on 4 kahetoalist korterit. Vastab 1960. a-te esimese poole tüüplahenduste üldilmel - siledapinnaline tahukas madalakaldeleise katusega ja ülmalt lihtsa fassaadilahendusega, mida ilmestavad vaid laiad aknad ja välisuks varikatus. Uuendusena oli sellest tüübisse korterite kahepoolne orientatsioon, mis võimaldas majade vabamat paigutamist ilmakaarte suhtes.</p>	<p>Väga hästi säilitinud näide nimetatud tüüpprojektist. Kolmel korteril on väija vahetatud aknad, muus osas on maja säilitanud oma autentse väljanägemise. Tehniline seisun hea. Kasutatav ka edaspidi korterelamuna. Elujõeline.</p>	<p>võtta arvele</p>

Aadress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Salutaguse, Kohila vald Põllu 2	 <p>Elamu Tüpprojekt E1-10M-8 Dateering: 1964 Arhitekt: EMP, M. Noor</p> <p>E1-10M tüüpelamute seeria e nimikasutatud variantlahendus, Ühe trepikojaga, kahekorruseline elamu. Majas on 4 korterit. Tüplahenduse iseeloomulikkuks ja kergesti ära tuntavaks jooneks on muust seinapinnast eenduv trepikoda (ainulaadne selele tüpprojektile). Sarnaselt teistele E1-10M seeria elamutele olid ka seles tüpprojektis korterid läbi hoone ning seega maja vabalt maastikusse paigutav. Erinevalt tavalisest pole selle hoone puhul trepikoda punasest tellisest nagu oli kombeks E1-10M-8 tüpprojekti puhul tavaks.</p>	<p>Silmaraastev näide nimetatud tüpprojektist. Väga harvaesinev ühe trepikojaga variant. Hoone on säilinud autentisel kujul. Tehniline seisukord rahulday. Kasutatav edaspidigi elamuna, kuigi elujõulisus on kaheldav. Hetkel kaks korterit tühjad.</p>		

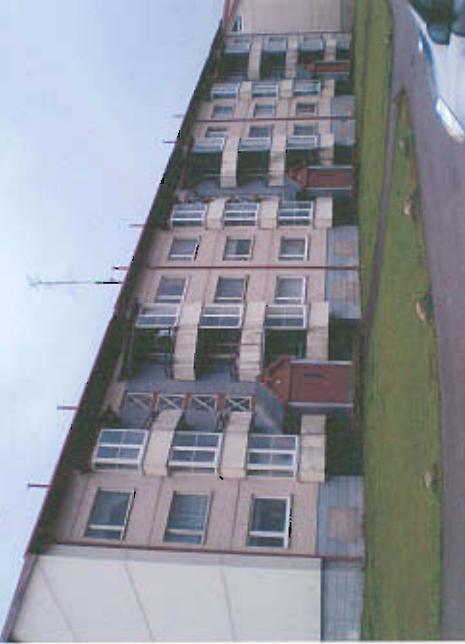
Aadress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Salutaguse, Kohila vald Põllu 6		<p>Elamu Tüüpprojekt Dateering: 1950. aastad Arhitekt: M. Krigul?</p> <p>Ühe korruseline katusekorrusega paarismaja. Tuulekoja katusel on rajatud rõdu. Lihtsa ristkülikukujulise põhiplaaniga, esimesel korrusel paiknevad päevase funktsiooniga ruumid, teisel magamistoad. Hoone on kogu ulatuses kellerdatud.</p>	<p>Hoone esindab 1950. aastatel ebasegulaarselt kasutamist leidnud paarismajade tüüprojekti. Kõnealuse sel perioodil keskendus maaehitus tootmisjäksustele rajamissele ja nende kõrvvalt elamuehituses kortermajade ehitamisele. Hoone on sälimud autentsel kujul. Tehniline seisukord üldjoontes rahulik kohati halb – mittimes kohas niiskuskahjustusi ning pudeneva krohviga kohti. Hoone on elujõuline elamuna.</p>	<p>dokumenteerida</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Pahkla, Kohila vald Kooli? 18	 	Koolimaja Dateering: 1932 Arhitekt: A. Volberg Ühekorruseline, kattusekorusega L-tähe kujuline koolihuone, asub Pahkla külas. Maja katab kõrge viilkatus. Sissepääsud hoonesse on tiigipoolsel külgel ning sisehooivist. Hoone krundi sügavusse suurduvas osas on lisaks klassisirumidele veel ka majahoidja korter. Nõukogude perioodil oli kohalik algkool. Kool lõpetas tegevuse 1962. a-l. Praegu seisab hoone tühjana (va. korter).	Hea näide 1930. aastate maakoolimajadest. Hoone tehniline seisund on rahuldav. Tühnaja seismise tõttu mimes kohas alanud lagunemisprotsess, palju niiskuskahjustusi. Tõenäoliselt on seis rahuldav v. kehvpoolne ka sisseruumides. Samas hetkel veel säilitavad valdav enamus originaaldetaili - aknad, räastaalused, laudis jne. Väheelujõuline koolimajana, võimalusel tuleks leida uus funktsioon.	RKM

Adress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Mälivere, Kohila vald Lohu jaam		<p>Elamu Dateering: 1900? Arhitekt: -</p> <p>tõenäoliselt tegemist raudteevahi elamuga. Ühekorruseline katusekomusega paekivist ja punasest tellisest elamu. Põhjaseinamas liitub majaga puidust eeskoda. Lihtsa, ristkülikukujulise põhiplaaniga.</p>	<p>Hästi säilinud näide Eesti 19. sajandi lõpu, 20. sajandi alguse raudteeearhitektuurist. Teiselpool raudteed asub 1930. aastatest pärit meierei hoone. Säilinud valdavas osas autentsel kujul - maja korstent on uuendatud. Tehniline seisund hea. Elujõuline elamuna Kohila lähedust arvestades.</p>	Võtta arvele

Adress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kohila, Kohila vald Viljandi mnt. 2		<p>pastoraat dateering: 1890-1910? Arhitekt: -</p> <p>Hoone kuulub kokku üle tee asuba õigeusu kirikuga. Kahekorruseline, kõrge vilkatusega puithoone. Kirdeotsas liitub majaga madal, ühekorruseline hooneosa. Süümmeetrist hoonet ilmestab keskel risaliidina eenduv hooneosa.</p>	<p>Silmapaistvalt suur pastoraadihoone arvstades samas asuva kiriku suurust. Säilinud autentisel kujul - nii mahuliselt kui ka detailide osas. Hoone on tehniliselt heas korras. Hiljuti üle värvitud ning paigaldatud ka uus katus. Elujõuline nii elamuna kui ka pastoraadina.</p>	RKM

Aadress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kohila, Kohila vald Kooli 1		<p>Kohila Gümnaasium Dateering: 1961. a Arhitekt: -</p> <p>Ebasüümmeetritise põhiplaaniga hoone asub Kohila paisjärve vasakul kaldal. Peahoone on L-tähe kujuline ning sellele liitub tagakügel spordikompleks ning muud hilisemad juurdehitused (1970. aastad). Sissepääs on viuud ebasüümmeetritiselt hoone nurgale ning seda iseloomustab nurka toetav jäme sammas. Külgfassaadi iseloomustab läbi kahe korruse ulatuv avar trepikoja aken. Fassaadi iseloomustab veel ka läbi kahe korruse ulatuv avar trepikoja aken. Siseruum on lihtne - koridor ning selle ääres ridamisi klassiruumid.</p>	<p>Tüüpiline 1960. aastate skandinaavia mõjusid järgiv koolihoone. Ebaselge kas tegemist tiüpprojektiga või mitte. Hoone on säilinud esialgsel kujul. Mitmes kohas säilinud algsed detailid - uksed, aknad, metallist embleem sissepääsu kohal. Hoone on elujõuline ning kasutatakse edaspidi koolihoonena.</p>	<p>Dokumenteerida</p>

Adress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kohila, Kohila vald Tööstuse 29		<p>korterelamu dateering: 1985-88 arhitekt: Erki Valdre</p> <p>Tallinna Majaehituskombinaadi eksperimentaalprojektist. Väärib oma erakordsuses suurendatud tähelepanu. Tehniline seisund on hea, säilinud esialgsel kujul, välja on vahetatud hoone katust ning lisatud soojendus otsaseintele. Elujõuline, kasutatav ka edaspidi elamuna.</p> <p>Tallinna Majaehituskombinaadi eksperimentaalprojekt variantlahendus. Kolmekorruseline madala viilkatusega kortermaja. Kokku 18 korteriga. Maja iseloomustab omapärase postmodernistlik, osalt isegi rahvapärase stiili sugemetaga arhitektuur. Lihtsa riistkülikukujulise põhiplaaniga. Majal on kolm trepikoda. Ehitusmaterjalik on toasururusid monteeritavad paneelid. Isloomulikuks detailiks on poollahtised rõodud, Trepikodade sissepääsude kohal kõrge viliuga varikatused.</p>	<p>Omapärene näide Tallinna Majaehituskombinaadis valminud eksperimentaaltest tüpprojektist. Väärib oma erakordsuses suurendatud tähelepanu. Tehniline seisund on hea, säilinud esialgsel kujul, välja on vahetatud hoone katust ning lisatud soojendus otsaseintele. Elujõuline, kasutatav ka edaspidi elamuna.</p>	Võtta arvele

Aadress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kohila, Kohila vald Tööstuse 8, 14, 25 jt.		<p>Paberivabriku töölisedlamud Dateering: 1895.-1910. a-d Arhitekt: -</p> <p>Paberivabrikust idas Tööstuse tänavा mõlemal külgel paiknevad mitmed puidust 1- ja 2-korruselised töölisedlamud, nende hulgas ka kaks ametnikumaja. Hooneid on lihtsa, funktsionaalne lähtuva arhitektuuriga, seda eriti barakid.</p>	<p>Põnev näide 19. ja 20. sajandi vahetuse tööstusarhitektuurist. Enamus elamutest säilinud esialgsel kujul, mõned põhjalikult renoveeritud ja seega kaotanud autentse väljanägemise. Tehniline seisund varjeerub hoonetid erinevalt, seisund vähemalt rahuldav. Elujõulised elamutena.</p>	Võtta arvele

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kohila, Kohila vald Tööstuse 2		<p>Elamu Datering: 1936 Arhitekt: -</p> <p>Elamu on segu funktsionalismist ja traditsionalismist. Hoone kastjas maht ja akende paigutus ning aknad ise on küllaltki funktsionalistlik, samal ajal aga on laudise kasutus, selle muster, kaldkatus ning detailid ülimalt traditsionalistlikud.</p>	<p>Silmapaistev eestiaegne hoone kus segunevad funktsionalistlik ja esindustraditsinalistlik stilistika. Säilinud autentisel kujul. Alles detailid ning tänu teadlikule omanikule säilitanud algse väljanägemise.</p> <p>Tehniline seisukord on hea. Elujõuline - kasutatav edaspidigi elamuna.</p>	RKM

Aadress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kohila, Kohila vall Jaama tn.		<p>Jaamahoone dateering: 1901 Arhitekt: -</p> <p>Hoone keskkosas paiknev lühike transeptjas plokk moodustab fassaadile keskrisaliidi ja tagaküjele vastavalt keskviiulu. Teine risalit asetseb ehitise tagaküje parempoolses sektoris. Rõhloodrilole pakub vaheldust püstvooder esimese korruuse akendealuses võöndis ja viiludel. Omalaadse aktisendi moodustavad kolm vahetult kõrvuti asetatud akent tagaküje risalidi parempoolses sektoris teise korruuse osas.</p>	<p>Tüüpiline näide Eesti 20. sajandi raudteeärhitektuurist. Oluline kohalikus ajaloos, kui mälestis Kohila raudteealleviku minevikust. Tehniline seisund on hea - hoone on mõne aasta eest teinud läbi remondi, mille käigus värvitud üle seinad ning aknad ning korrasstatud sisseruumi.</p> <p>Nõukogudeaegne eterniitkatus vajaks kohati korrasamist või välja vahetamist. Elujõuline, kuid pole kasutatav oma algses funktsioonis.</p>	RKM

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kohila, Kohila vald Vabaduse tn.		Kohila raudteealav Dateering: 19. saj 16pp, 20. sajandi algus Paberivabriku ja raudtee tulekuga kujunenud alev, mis kuigi palju kahjustatud on siiski linnaehitusliku kihiseksena jägitav. Keskteeje moodustab Vabaduse tn., mille äärest leib mitmeid huvitavaid hooneid - kelpkatusega poemaja (Vabaduse 9), kortermaja poeruumidega esimesel korrusel (Vabaduse 13) ja palvemaja (Vabaduse 32).	Uushoonetele varamata hästi jälgitav raudteeallevik. Vanemate hoonete tehniline seisund on rahulik välti hea.	MVA

Käru vald

elanike arv: 708

valla keskus: Käru alevik

terriitorium: 214,9 km²

Käru vallas on üks suurem alevik - Käru alevik ja 8 küla (Jõeküla, Kullimaa, Kõdu, Kädva, Kändliku, Lauri, Lungu ja Sonni küla). Valla administratiivkeskus paikneb Käru alevikus. Valla keskusest Türiile on 18 km, Raplasse on 32 ja Tallinnasse ca 80 km.

Oma asendilt on Käru vald olnud ajalooliselt kolme maakonna piirimail (Harju-, Järva- ja Pärnumaa) ning erinevatel aegadel tervenisti või osaliselt ka kuulunud nende alla. Ka praegu on Käru asend kolme maakonna piirimail, kuid praeguseks kuulub ta tervenisti Rapla maakonna koosseisu.

Käru piirkond on aegade ja halduskordade muutumisel kuulunud nii Harjumaa, Järvamaa kui ka Pärnumaa juurde. Valdavalt on ta siiski olnud Pärnumaa abikihelkond. Järvamaaga liideti Käru vald 1920ndal aastal, olles talude arvult (401 talu), üks pisemaid.

Eesti Vabariigi väljakuulutamise hetkel (1918.a) kuulus Käru vald Pärnumaa koosseisu Vändra kihelkonda. 1921. aastal muudeti maakondade piire ning Käru vald läks Järvamaa koosseisu.

1939nda aasta haldusreformiga muutusid valdade piirid, osa valdu kaotati. Käru vald saavutas mõningaste muutustega oma praegused piirid. Inglise valla likvideerimisega Harjumaal tulid Kädva, Metsari, Sonni ja Tammistu külad Käru valla koosseisu. Osa Inglise vallast jäi ka Harjumaale - Kuimetsa (praegu Kaiu vallas) ja Kehtna valdadesse. Eesti ühendamisel Nõukogude Liiduga jäi valla piir ja kuuluvus samaks. 1950ndal aastal toimus ENSV-s haldusreform, mille käigus kaotati maakondade ja valdade süsteem ning asendati see rajoonide ja külanõukogudega.

1959. aastal toimus rajoonide ühendamine, mille tagajärvel Türi rajooni maad jagati Paide ja Rapla rajoonide vahel ning Käru k/n läks üle viimase koosseisu.

Taasiseseisvunud Eesti Vabariigis sai Käru valla õigused 1991.aastal.

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Lungu, Käru vald		<p>Lungu sovhoosi keskasula dateering: arhitekt: erinevad</p> <p>Küllaltki terviklikult välja ehitatud väikesovhoosi asula, kus väljendub selgelt stalinistliku perioodi selgeooneline asulaplaan keskse tee, seda ääristavate elamute, väikese väljakу ning ühiskondlike hoonetega asula kesktelje mõlemas otsas. Asula hoonestus pärineb peamiselt 1950. ja 1960. aastatest.</p>	<p>Hea näide korrapärase plaaneringuga sotsialistlikust maaasulast. Väikesest mahust tulenevalt on ellu suudetud viia algne planeering, kuiju ehitised ise pärinevad eri perioodidest.</p> <p>Tehniline seisund on enamustel hoonetel kehva või äaremisel juhul rahuldav. Asulana pole kahjuks elujõuline - kontorihoonne seisab tühjanä ja laguneb, samuti kauplus, elamud pooltühjad.</p>	Võttu arvele

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Lungu, Käru vald		<p>Veski dateering: - autor: -</p> <p>ühekorruseline katusekorrusega kivivundamendil palkhoone Lungu paisjärve kaldal.</p>	<p>Hoone tehniline seisukord on kehva, puuduvad üksed ja aknad. Osaliselt on seinad ära vajunud. Vundament mitmest kohast pragunenud või pudenedud. Ei ole elujõuline. Vajaks põhjalikku taastamist, Puudub kasutusotstarve.</p>	dokumenteerida

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Käru, Käru vald Viljandi mnt 17		<p>Lasteaed dateering: 1988 arhitekt: -</p> <p>madal ühekorruseline hoone. Igale lasteaariühmale oli ette nähtud üks hoonetib (kokku 5), mida selgroona ühendab koridor. Ühes tiivas asub hetkel kohalik raamatukogu, teistes endiseid lasteaia ruumid. Vaatamata madalakaldelisele viilkatusele on arhitekt sisse toonud 1960. aastate skandinaavia modernismi mõjulisi elemente puidust terrasside näol hoonetibade vahel ning laia puitkarniisi kasutades.</p>	<p>Omapäane hilismõukogude lasteaed, kus hoone on jagatud funktsionaalseteks tiibadeks.</p> <p>Arhitektuuriselt vaatab tagsi 1960. ja 70. aastate soomemõjuisele modernismile.</p> <p>Säilitanud oma algse vormi ja välimuse.</p> <p>Tehniliselt heas seisukorras. Elujõuline. Toimib nii lasteaiana kui ka raamatukoguna.</p>	Võtta arvele

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Käru, Käru vald Viljandi mnt. 7		<p>elamu dateering: - arhitekt: -</p> <p>Kahekorruseline madala viilkatusega puitelamu. Lihtsa ristkülikukujulise põhiplaaniga. Esimese korruse raudteepoolsel korterile on tehtud tänavava kügel omaette sissepääs.</p>	<p>Esinindab endise raudteealeviku puitelamuid. Töuseb esile oma ülimalt lihtsa välimuse ja vorminga. Tehniliselt rahuldavas seisukorras. Toimiv elamuna. Elujõuline.</p>	dokumenteerida

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Käru, Käru vald Jaama 7		<p>elamu dateering: - arhitekt: -</p> <p>Kahekorruseline madala viilkatusega puitelamu. Lihtsa ristkülikukujulise põhiplaaniga. Ühe trepikojaga. Esimene korruse rautepoolsele korterile on tehtud tänavaväli küljel omaette sissepääs.</p>	<p>Esindab endise raudteealleviku puitelamuid. Töuseb esile orna konkreetse ja lihtsa välimuse ja vormiga. Tehniliselt rahuldavas seisukorras.</p> <p>Toimiv elamuna. Elujõuline.</p>	dokumenteerida

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Käru, Käru vald		<p>Käru Jaam dateering: 1900? arhitekt: -</p> <p>Tegu on raudteejaamade tüpprojektiga. Kroonuhistoritsistlikus stiilis hoone on põhiosas kahekorruseline, millele liitub ühekorruseline tiib. Laudvooderuse mitmekesitamiseks on kasutatud nii rõht kui ka püstryoorderust. Detailide puuhul on kasutatud volutjaid vorne.</p> <p>Jaamahoone ja ülesöidu vahel asub 1910. aastatel valminud maakividest kaubaait. Hoone nurgad, akna ja ukseavad on punastest tellistest.</p>	<p>Tüüpiline näide Eesti 20. sajandi alguse raudteearhitektuurist. Jaamahoone esindab laialt levinud jaamahoone tüpprojekti. Oluline kohalikus ajaloos, kui mälestis raudteealleviku minevikust. Tehniline seisund on hea - mõne aasta eest kyll remonditud, kuid ebakvalitetse töö tulemusel on mitimes kohas niiskuskahjustusi. Jaamahoones paikneb hetkel kohaliku kooli käsitööklass ning kaubaaidas noortekeskus. Hooned on elujõulised.</p>	RKM

Märjamaa vald

elanike arv: 7362

valla keskus: Märjamaa

territoorium: 871,62 km²

Märjamaa vald on pindalalt Eesti suurim vald, mis paikneb Rapla maakonnas kahel pool Tallinn-Pärnu maanteed, ulatub Harjumaast Pärnumaani. Maakonnakeskus Rapla on 30 km kaugusel, Tallinna ja Pärnu on võrdselt 65 km ja Haapsallu ning Türile ligikaudu 80 km.

Vallas on 82 küla.

Valla keskuseks on ca 3100 elanikuga Märjamaa alev, mis on kaasaegse infrastruktuuriga linnatüüpi asula, siin asuvad gümnaasium, rahvamaja, kino, ujula, kaks võimlat, lasteaed, muusika- ja kunstikool, haigla ja raamatukogu.

Märjamaad on esmakordselt mainitud 1364. aastal seoses Märjamaa Maarja kirikuga. Kiriku ümber hakkas arenema kirikuküla. Alevik tekkis 19. sajandi teisel poolel. Rapla-Virtsu raudtee avamine 1930.-ndate aastate algul andis tõuke aleviku edasisele arengule. 1945. aastal sai alevikust alev. 1990.-ndadel aastatel ei soovinud alev linna staatust. Tänane Märjamaa vald tekkis Märjamaa alevi, endise Märjamaa valla ja Loodna valla ühinemisel 28. oktoobril 2002. aastal.

Märjamaa on oma nime saanud kevadel esinevate väikeste järvekestete järgi, mis hiljem neelduvad paepragudesse – kogu Märjamaa piirkond asub karstialal, sellega seoses esineb madalamates piirkondades kevadeti põhjavee tõusust tingitud üleujutusi. Piirkonna loodus on põhiosas kergelt lainjas paemaa loometsade ja karstialade maastik, lõunapiirkonnas savimaa jõeorgudega. Loodus on väga mitmekesine: siin leidub soid ja rabasid, karstinähtusi, loometsi ning viljakaid põllumaid.

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Russalu, Märjamaa		<p>elamu dateering: - arhitekt: -</p> <p>ühekorruseline, katusekorrusega kõrge viilkatusega puitelamu. Sissepääsu/eeskoja kohal eendub katusest teisel korrusel omaette ümara vormiga veranda. Hoone on kaetud püstlaudisega.</p>	<p>Omapärasne näide sajandivahetuse elamu arhitektuurist. Asub Russalus Kassari jõe paremal kaldal. vaatega mõisakompleksile. Elujõuline elamuna. Tehniline seisukord rahulday.</p>	dokumenteerida

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Sipa, Märijamaa		Töenäoliselt tegemist maa administratiivhoone täiuprojektiga. Madal ühekorruseline hoone, mille vasakpoolses tiivas paiknesid administratiivruumid ning parempoolses kaupluseruumid.	Tüüpiline näide nõukogude perioodil maa-asulatesse rajatud administratiivhoonetest. Tehniline seisukord on kehva. Samas on tegu elujõulise hoonega - administratiivpool tegutseb ärietevõte ning samuti on töös ka kauplus.	Tüüpiline näide dokumenteerida

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Sipa, Märijamaa		<p>elamu dateering: 1910-1920. aastad arhitekt: -</p> <p>ühekorruseline kõrge viikatusega kahekorriline puitelamu. Hoone on kaetud püstlaudisega ning korteritel on eraldi sissepääsud.</p>	<p>Omapäane puidust paarismaja 20. sajandi algusest. On säilitanud oma autentse väljanägemise ja detailid. Tehniline seisukord on rahuldav. Toimib endiselt elamuna. Elujõuline.</p>	Võtta arvele

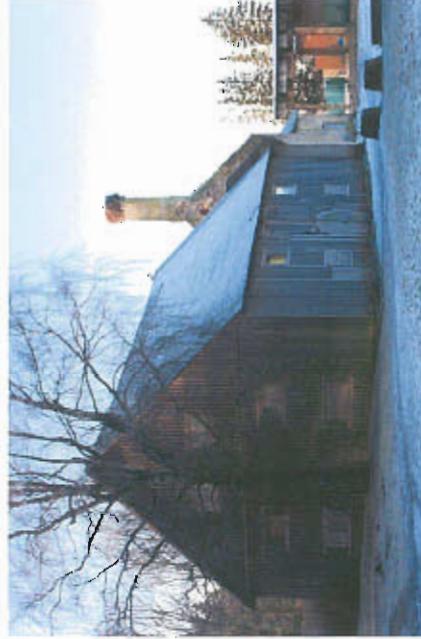
Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Märijamaa. Märijamaa vald Pärnu maantee puithoonestus		<p>elamud dateering: -</p> <p>Märijamaa alevi kesktelje moodustava Pärnu mnt. mõlemal poolel paiknevad mitmeid uhkeid puitelamuaid, moodustades külaltki hästi säilinud linnaehitluslikku kihistuse. Elamud päritnevad 20. sajandi esimestest kümmenditest. Uuemate puhul on näha juba moodsama arhitektuuri mõjutusi ja kujundusvõtteid. Mitmetel on esimesel korrasel poerumid.</p>	<p>Tähelepanuväärselt hästi säilinud linnaehitluslik kihistus. Annab hea ülevaate Märijamaa asula arhitektuurilisest kujunemisest.</p> <p>Tehniliselt seisukorralt on enamusi hooneid kas rahuldavas vahetasusse. Samas on hooned renoveerimise järel kasutatavad elamutena. Elujõulised, kuid vajavad remonti.</p>	MVA

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Märjamaa. Märjamaa vald Oru tn. 2		<p>Administratiivhoone dateering: 1950. aastad arhitekt: -</p> <p>Rajooni administratiivhooneks ehitatud stalinistlik hoone. Dekoratsioonihulluse järgsele stalinismile omase tagasihoidliku laadiga. Ristkülikukujulise põhiplaaniga, millele otsaseintes liituvad väikesed juurdeehitused. Fassaadi elavdab keskrisaliit ja frontoon.</p> <p>Autentse kujul säilinud näide maapiirkondadesse rajatud stalinistlikest administratiivhoonetest. Tehniline seisukord on rahuldav. Hetkel seisab tühjana, kuid planeeritakse renoveerimist ja vallavalitsuse hooneks muutmist. Elujõuline.</p>	<p>Autentse kujul säilinud näide maapiirkondadesse rajatud stalinistlikest administratiivhoonetest. Tehniline seisukord on rahuldav. Hetkel seisab tühjana, kuid planeeritakse renoveerimist ja vallavalitsuse hooneks muutmist. Elujõuline.</p>	Võtta arvele

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Märijamaa, Märijamaa vald Oru tn 4, 6		Märijamaa stalinistliku administratiivhoone kõrval paiknevad lihtsa vormiga elamud. 1950. aastate lõpul levinud tüüpiprojekti esindajad. Hooned on lihtsristkilikukujulise põhiplaaniga, kahekorruselised ja kõrge viilkatusega. Igal korrusel paikneb 4 korterit. Välisviiimistluseks on kasutatud valget krohvi.	Tüüpilised näited stalinistlikust elamuehitusest, kus ka maapirirkondades hakati rajama korterelamuid. Tehniliselt on hooned rahuldasvas seisukorras - lagunemisemärgid puuduvad, aknad on välja vahetatud. Elujõulised. Kasutusel elamutena.	dokumenteerida

Aadress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Märijamaa, Märijamaa vald Pärnu mnt. 56		<p>Koolihuone dateering: 1920.-30. aastad arhitekt: -</p> <p>Kahekorruseline silikaattellistest hoone. Lihtsa ristkülikukujulise põhiplaaniga, millega fassaadil eendub risalit. Hooneel on iseloomulikud suured aknad, mis jaotatud välkesteks ruutudeks. Peasissepääsu kaunistab stiliseeritud rustikaga portikus.</p>	<p>Autentsel kujul säilinud näide esindus- traditsionalistilisni perioodi koolihuonest. Tehniline seisukord on hoonel hea. Hetkel asub majas noortekeskus. Elujõuline ühiskondliku hoonena.</p>	Võtta arvele

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Ohukotsu, Märjamaa		<p>kauplus Tsentrosojusprojekti tühiprojekt dateering: arhitekt:</p> <p>Ühekorruseline, madala kaldkatusega kauplusehoone. Lihtsa ruudukujulise põhiplaaniga. Suurele müügisaalile lisaks on hoone tagaosas veel väike laoosa ning administratiivruumid.</p>	<p>Hästi säilinud näide Tsentrosojusprojekts koostatud maakaupluse tühiprojektist. Tehniline seisukord hea. Seisab tühjana. Ei ole elujõuline.</p>	dokumenteerida

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Kasti, Märijamaa Kasti 3	 	<p>elamu? dateering: - arhitekt: -</p> <p>ühekorruseline katusekorrusega hoone. Kaetud kireva puna-valge laudisega. Hoonel kaks sissepääsu, üks lühemal otsaseinal, teine pikemal küljel. Samas kõrvval paikneb väga heas seisukorras puidust töökojahoone</p>	<p>Väga silmapaistev näide 20. sajandi esimese poole puitarhitektuurist, on säilitanud oma autentse väljanägemise.</p> <p>Tehniline seisukord hea. Elujõuline.</p>	RKM

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Valgu, Märijamaa		<p>rahvamaja/klubi dateering: 1981-87 arhitekt: Vilen Künnapi</p> <p>Kahekorruseline vilkkatusega postmodernistlik hoone. Paikneb risti Märijamaa-Valgu teega. Maantepoolset fassaadi ilmestab ebakontrapärame sammastik, Niissidesse paigutatud suured aknad ning nende vahelle paigutatud väikesed aknad. Külgfassaaid on oluliselt lagoonilisema lahendusega.</p>	<p>Tähelepanuväärmne näide nõukogude perioodi postmodernistlikust arhitektuurist. On säilitanud oma algupärase väljanägemise. Tehniline seisukord on hea. Kasutusel rahvamaja. Elujõuline praeguses funktsioonis.</p>	RKM

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Valgu, Märjamaa vald		Keskusehoone/raamatukogu dateering: 1981-87 arhitekt: Vilen Künnappu Hoone paikneb Rapla maante ääres. Sarnaselt rahvamajaga on arhitekt kasutanud postmodernismi vormikeelt. Maja fassaadi iseloomustab pea hoone pikkune arkaad esimesel korrusel ning teisel korrusel korrapärase rauutude kujulised aknad. Läänepoolne otsasein kust läheb välistrepp teisele korrusele on kujundatud õhulisena erinevakujuliste sisselõigetega.	Silmapaistev näide nõukogude perioodi postmodernistlikust arhitektuurist. Tänu pidevale kasutusele on heas tehnilises seisus ning säilitanud autentse väljanägemise. Väija on vahetatud hoone alknaid. Uute puuhul on aluseks võetud vanade jaotust.	RKM

Raikküla vald

elanike arv: 1754

valla keskus: Tamme

territoorium: 224,2 km²

Raikküla vald asub Raplamaa keskosas Eestimaa südames. Kui Rapla linn, Märjamaa ja Järvakandi alev ühendada mõttelise joonega, siis enamuse moodustunud kolmnurgast hõlmab Raikküla vald. Raikküla valla piir asub Tallinnast ca 60 km, maakonna keskusest Rapla linnast, Märjamaa ja Järvakandi alevist ca 4 km kaugusel. Raikküla vald piirneb Rapla, Kehtna ja Märjamaa vallaga.

Vallas on 22 küla: Jalase, Kaigepere, Keo, Koikse, Kõrvetaguse, Lipa, Lipametsa, Loe, Lõpemetsa, Metsküla, Nõmmemetsa, Nõmmküla, Põlma, Pühatu, Purku, Raela, Raikküla, Riidaku, Tamme, Ummaru, Vahakõnnu, Valli.

22 külaga Raikküla vallas on välja kujunenud kolm piirkonda, Kabala (s.o Tamme), Raikküla ja Purku, millede keskustes asuvad kultuurikeskused, raamatukogud ja avalikud internetipunktid. Raikküla vallas on lasteaed-põhikool Kabalas, lasteaed-algkoolid Purkus ja Lipal ning riigikool erivajadustega lastele Raikkülas. Põlluharimine ja karjakasvatus on kohaliku rahva põline elatise allikas. Valla suurimad tööpakkujad tegelevad loomakasvatuse, mööbli tootmise ja puidutoodete valmistamisega.

Praegusel kujul eksisteeriva valla sünnipäev on 11. aprillil 1991.

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Koikse, Raikküla vald		<p>Kodila jõe sild dateering: 20. sajandi algus? arhitekt: -</p> <p>Maakivistest tagedega betoonsild metallpiiretega. Asub praegu kasutusel oleva maanteesilla kõrval.</p>	<p>Küllaltki hästi säilinud näide 20. saj. alguse transpordiarhitektuurist. Tehniline seisukord on rahulik, sillal pealne on kattunud murguga. Vaatamata elujõu ja kasutusala puudumisele väärrib kaitse alla võtmist.</p>	RKM

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Koikse, Raikküla vald		<p>Kodila jõe kitsarööpmelise raudtee sild dateering: 20. saj algus? arhitekt: -</p> <p>Lihtrne betoonist metallpiiretega sild. Säilinud on ka vana raudteetamm vähemalt pool km ulatuses. Asub vana maantesilla kõrval.</p>	<p>Hästi säilinud näide 20. sajandi alguse transpordiarhitektuurist. Tehniline seisukord rahuldav. Kaetud mulla ja muruga. Vaatamata kasutusalja puudumisele on tänu heale sälivusele kaitse alla võtmist väär.</p>	RKM

Adress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Koikse, Raikküla Märjamaa- Rapla mnt. ääres		Koikse jaam dateering: 1930. aastad arhitekt: Leon Johanson koosneb endisest traditsionalismi ja funktsionalismi segastiilis jaamahoonest, heimatlikust kahekorruselisest puitelamust ning nende juurde kuuluvatest abihoonetest. Jaamahoone kujutab endast ühekorruselist silikaattellistest hoonet. Maantee poolel liigendab seinapinda kõrge räästaga eenduv maht. Seinapinda elavdab reljeefne, rustikat järgi aimav telliseladu. Samuti on tähelepanväärne maja räästa telliseladu. Laudvoorriga palkidest tüüpelamut iseloomustavad ekspressiivse vrmiga heimatdetailid - stiliseeritud nurgapilastrid, dekoraatiivse liigendusega aknad, räästa lopsakad laudkarniisid jne.	Põnev näide 1930. aastate raudteearhitektuurist. Hooned moodustavad hästisäilinud terviku. Mõlemad hooned on säilitanud ona autentse ilme ning elujõulised elamutena. Tehniline seisukord on hea.	RKM

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Tamme, Raikküla vald		admin-tootmishoone dateering: 1970. aastad arhitekt: - madal ühekoruseline hoone. Punastest tellistest. Akende kohal krohvitud ja väritud pinnad. Sissepääsu iseloomustab pikk varikatus. Peahoonele liitub tagaküljel tootmishoone. arhitektuurist. Algne oststarve ebaselege. Praegu asub hoones Violante Mööbel kontor ning tootmisüksus. Säilinud autentseena. Tehniline seisukord on hea. Elujõuline.	Lihtrne ja tüüpiline näide 1970. aastate maapiirkondade modernistlikust	dokumenteerida

Adress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Tamme, Raikküla vald		<p>Tamme staadioni tribüün/Tamme laululava dateering: 1984 arhitekt: Rein Murula</p> <p>Postmodernistlikus stiilis multifunktsionaalne rajatis. Trepistikust kahel pool paiknevad metallist piiretega poodiumid. Puitsorestikuga katus toetub jämedatele metallpostidele. Viimistuseks on kasutatud erineva värviga laudist.</p>	<p>Hea näide 1980. aastate postmodernistlikust arhitektuurist. Säilitanud oma autentse väljanägemise.</p> <p>Tehniliselt heas seisukorras, kohati tähdeldatav niiskuskahjustusi.</p> <p>Elujõuline ja kasutatav oma algses funktsionis.</p>	<p>RKM</p> <p>MKA - asub Kabala mõisa muinsuskaitse vööndis</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Tamme, Raikküla vald		<p>postmodernistliku vormiga ebakorrapärase põhiplaaniga koolihoone mida iseloomustavad erinevad kaldpinnad ja lõigatud nurgaga katused. Madalam hooneosa ees paikneb omapärane avar tuulekoda, mille otstarve jäab arusaamatuks. Hoone üldvormi järgivad ka krundil - paiknevad väikevormid - kuur, traffoputka ning mänguväljakу piirded. Samuti järgib postmodernistlikku joont ka krundi kujundus.</p>	<p>Hea näide 1980. postmodernistlikust arhitektuurist, haakub hästi samas küljas asuva postmodernistliku staadion-tribüüniga. Sälimud autentsel kujul, ümberehitusi on tehtud minimaalselt. Tehniline seinund on hea. Elujõuline. Toimib lasteaed-algkoolina.</p>	Võtta arvele

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Raikküla, Raikküla vald		<p>Eesti postmodernistliku maa-arhitektuuri üks silmapaistvamaid näiteid. Oskuslikult kasutab postmodernismi võtteid moodsa hoone sidumiseks lähedalasuvu mõisaansambliga. Kogu hoone ulatuses võib seega leida klassikalisele arhitektuurile viitavaid stiliseeritud detaili - sambad, frontoonid, pilastrid jne.</p>	<p>Hoone on üks silmapaistvamaid näiteid eesti postmodernistlikust arhitektuurist, samuti sobitub hästi kohalikku mõisaansamblisse. On sälinud autentsel kujul. Kahjuks tehniliselt kehvas seisukorras. 80. aastate kehvast elukvaliteedist tingituna on mitmel pool krohvi maha langenud. Kohati on seda oskamatult parandatud. Esineb ka muid ehituskvaliteedist tingitud lagunemise märke. Sellele vaatamata väärrib kaitse alla võtmist ja on hoone elujõuline kuna majas paikneb nii kohalik vallavalitsus kui ka kauplus.</p>	<p>RKM</p>

Vigala vald

Elanike arv: 1599

valla keskus: Kivi-Vigala

Territoorium: 269,8 km²

Keskuse kaugus suurematest linnadest ja asulatest: Tallinn 90 km, Haapsalu 80 km, Pärnu 42 km, Pärnu-Jaagupi 13 km, Rapla 54 km, Märjamaa 25 km, Lihula 53 km, Kullamaa 30 km

Külad: Araste, Avaste, Jädivere, Kausi, Kesu, Kivi-Vigala, Kojastu, Konnapere, Kurevere, Leibre, Läti, Manni, Naravere, Oese, Ojapere, Paljasmaa, Palase, Pallika, Päärdü, Rääski, Sääla, Tiduvere, Tõnumaa, Vaguja, Vanamõisa, Vana-Vigala, Vängla

Vigala piirkonna kaugest minevikust on andmeid üpris napilt, arvatavasti kuni 800 - 1200.a. oli peaaegu asustamata, kuna raske savimaa harimine tol ajal kasutavate mullaharimisiistadega oli väga raske. Muistse iseseisvusaja lõpul moodustas Vigala piirkond koos Kullamaaga ühe seitsmest omaaegse Läänemaa kihelkonnast. 13. saj algupoolel kuulusid Vigala maad Saare-Lääne piiskopkonna koosseisu.

Peale Põhjasõda läks Eesti 1721. aastal Venemaa koosseisu. 1858. a osteti Vigala mõisa auruviljapeksugarnituur, mis oli esimeseks Eestis. 1856. a hakati talusid päriseks müüma ja 1880. a. oli Vigalas päriseks ostetud 23,3% taludest. Põhiliseks sissetuleku allikaks sel ajal ja hiljemgi oli linakasvatus.

1938. a. oli valla pindala 18610 ha. 01.04.1939. a. liideti Vigala vallale Velise vallast Manni, Kurevere ja Rääski külad ning Velise vallale liideti Uhja küla. Peale ümberkorraldusi oli elanike arv Vigala vallas 3268, vallakeskus asus Tõnumaa külas. Külade arv 1939. aastal oli 29.

Kolmekümnendate aastate lõpp oli Vigala valla hiilgeaeg, Vigala vald oli muutunud tänu oskuslikule majapidamisele Läänemaa "mulgimaaks".

1948. aastal alustati Vigalas kollektiviseerimisega, kokku moodustati 17 kolhoosi.

1990.a 20. detsembril taastati Vigala valla kui omavalitsusliku üksuse staatus.

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Vana-Vigala, Vigala vald		<p>Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool dateering: 1975 arhitektid: M. Annus, M. Metsal</p> <p>H tähe kujulise põhiplaaniga hoone asub Vana-Vigala mõisapargi serval. Arhitektuuril paigutub hoone 1970. aastate modernismi. Sedá iseloomustavad fassaadide vähene liigendatus, tiheda jaotusega lindaknad ning lihtsad mahud.</p>	<p>Vana-Vigala teeninduskooli peahoone on tüüpiline näide Eesti 1970. aastate suurte koolihoonete arhitektuurist, kus valitseb küllaltki lihtne mahuline jaotus ja lakooniline arhitektuur. Hoone on säilitanud oma algse väljanägemise. Tehniline seisukord on hea ning sälimine tagatud tänu seal paiknevale koolile ning ka hoone paiknemisele Vana-Vigala mõisa kaitsevööndis.</p>	dokumenteerida (MKKA)

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Vana-Vigala, Vigala vald		<p>Tehnika- ja Teeninduskooli internaat dateering: 1970. aastad arhitekt: -</p> <p>Erinevalt õppheoonest on kooli internaat oluliselt ilmekama arhitektuuriga. Teineteise suhtes nihkes paiknevate korputstega hoonet iseloomustavad punaste tellistega kujundatud sissepääs, otsaseinad ning rõdude külgseinad.</p>	<p>Tüüpiline näide nõukogude perioodi arhitektuurist, kus moniteeritavatest paneelidest hoonet on arhitektuuriselt põnevamaks muudetud põhiplaani liigendustega ja erineva materjalikasutusega. Hoone on säilitanud oma algse väianägemise.</p> <p>Tehniline seisund on hea. Hoone on elujõuline. Lejab kasutust kooli ühiselamuna.</p>	dokumenteerida

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Vana-Vigala, Vana-Vigala vald	 	<p>Kohti funktsionalistlike joontega traditsionalistlik jaamahoone. Süümneetrilise põhiplaaniga ehitise keskosas asetsev kitsam ootesaalikorpus moodustab mõlemale pikaküljele kõrgema, tagasiastega keskosa. Seinad on liigendatud püstsete aknanišidega, mis pikifassaadide kõrgemal keskosal päädivad kolmnurksete pööninguakendega.</p> <p>Jaamahoone mõlemale küljele on 1980ndatel rajatud ulatuslikud silikaadist juurdeehitisid, millede kubatuur ületab jaamahoone oma. Vanast jaamakompleksist on säilinud veel veetorn kaubaait ning kaks puidust tiiüpelamut.</p>	<p>Põnev näide 1930. aastate raudteearhitektuurist. Kunagine jaamahoone, kus praegu paikneb kohalik raamatukogu on tehniliselt heas korras. Fassaadiosas on hoone säilitanud oma autentse väljanägemise, muus osas tänu 1980. aastate laiendustele kaotanud oma autentsuse.</p> <p>Elujõeline.</p>	<p>Põnev näide 1930. aastate raudteearhitektuurist. RKM</p>

Rapla vald

Elanike arv: 9652 Rapla vallas, Rapla linnas 5618 (01.01.2008 seisuga)

valla keskus: Rapla

terriitorium: 243,3 km²

Rapla vald on Raplamaa haldusüksus. Valla keskus on Rapla linn.

Rapla vald moodustati Rapla talurahvaasjade komissari otsusega 3. märtsil 1891. aastal.

11. juulist 2002 on Rapla linn Rapla valla koosseisus.

Rapla vallas on 38 küla, 3 alevikku ja 1 linn.

Linn: Rapla

Alevikud: Alu - Hagudi - Kuusiku

Külad: Alu-Metsküla - Aranküla - Hagudi - Iira - Juula - Kalevi - Kelba - Kodila - Kodila-Metsküla - Koigi - Kuku - Kuusiku-Nõmme - Kõrgu - Lipstu - Mahlamäe - Mõisaaseme - Mällu - Nõmme - Oela - Ohulepa - Oola - Palamulla - Purila - Raka - Ridaküla - Röa - Seli - Seli-Nurme - Sikeldi - Sulupere - Tapupere - Tuti - Tõrma - Uusküla - Valtu - Väljataguse - Äherdi - Ülejõe

Rapla linn

Kunagisest Alu rüütlimõisa kirikukülast on tänaseks saanud Tallinna-lähedane ligi kuue tuhande elanikuga väikelinn Rapla, maakonna ja valla suurim keskus, oma mõttelise "vanalinnaga", mille moodustavad kirik, 18. sajandi viimasel veerandil ehitatud vapipildiks saanud kivisild üle Vigala jõe, praeguse ühisgümnaasiumi algklassidemaja (1927), pangahoone (1928), omaaegne haridusseltsimaja (1933) – praegune kultuurikeskus. Linna üheks sümboliks on 1901. aastal valminud Maarja-Magdaleena kirik., üks eesti uhkemaid maakirikuid.

Omavalitsuslik staatus linnal küll kadus 1. jaanuarist 2003 pärast ühinemist vallaga aastal 2002, kuid tegelikult on ta oma funktsioonidega kõigiti olemas. Kui rääkida kirikutega seoses elujöulisest kihelkondlikust haldusjaotusest, siis siin on Rapla kihelkond ambsanud tükkise Kehtna, Järvakandi ja Raikküla vallast. Linnas on kolm keskharidust andvat kooli: ühis-, vesiroosi ja täiskasvanute gümnaasium, rakenduskõrgkooli õppekeskus ning muusikakool. Huvihariduslikult saavad nii lapsed kui ka täiskasvanud

end täiendada kunstiseltsis, mis on tegutsenud kümme aastat.

Hagudi alevik ja küla

Tallinna poolt umbes seitse kilomeetrit enne Raplat asub Hagudi alevik ja küla, mille esmasti asustust on märgitud 1447.aastal Hakude nime all. 1998 ehitatud koolimaja looduskaunis kohas on elu keskuseks. Siin on põhikool, lasteaed, huvikeskus, raamatukogu. Sajand tagasi ehitatud raudteejaam teeb liikumise hõlpsamaks.

Kuulsa meresõitja Adam Johann von Krusensterni nimi ehib Hagudi minevikku. Tema mälestuseks seisab mõisa sissepääsul kasvava kaitsealuse põlistamme all Rapla harrastuskunstnik Ermi Littoveri kujundatud graniitrahn.

Alu alevik

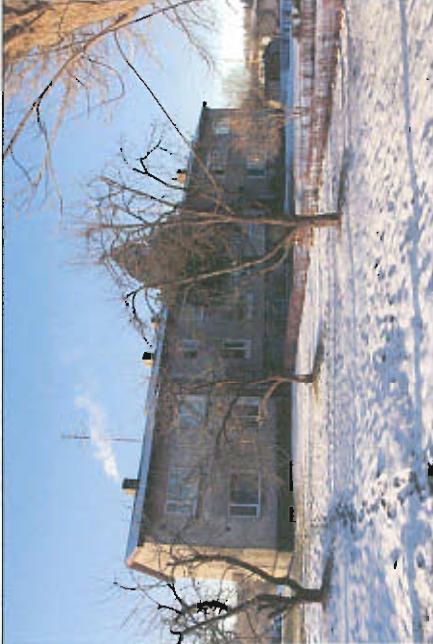
Mõne kilomeetri kaugusel Rapla linnast elab ligi 950 inimest. Aleviku sümboliks kandilise torniga lossitaoline mõisahoone, tiigid ja luiged. Teated mõisa kohta pärinevad 1409. aastast. 1695. aastast on esimesed teated kooli kohta.

Kuusiku alevik

Elu on koondunud peamiselt mõisasüdamesse, kus on raamatukogu ja spordikeskus. Lähedal asub lennuväli. Praegu on Kuusikul umbes 250 inimest, see arv võib teaduskeskuse taastamisega suureneda. Mõisa kohta loe ka allpool.

Kodila küla

Asustust on mainitud 1241, mõisa Koddil kohta on teateid aastast 1436. Ligi poolteist sajandit tegutsenud kool, mis praegu on põhikool ja asub uues majas ning on koos raamatukogu ja lasteaiaaga elu keskuseks. Kodilas elab praegu üle kolmesaja inimese.

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa Alu tee 11		<p>elamu dateering: 1950-60. aastad arhitekt: -</p> <p>madalakal delise viilkatusega kahekordne elamu. Sümmetreilise põhiplaaniga, kus keskne maht astub fassaadipinnast tagasi. Sissepääsud on viidud tagasiaste nukadesse. Arhitektuuris on mõningaid finktsionalistliku arhitektuuri mõjutusi - murgaakende vaheline post on kujundatud heledama krohviga, aknde jaotus järgib funktsionalismi võtteid. Katusenurukasid toetavad stiliseeritud konsoolikesed.</p>	<p>Põnev näide II maailmasõja järgsest elamuehitusest, kus on sõjaeelne arhitektuuri võtted. Hoone on säilitanud oma algse väljanägemise. Ümberehitusi on tehtud minimaalselt - kohati vahetatud välja aknad ja parandatud krohvi. Tehniliselt heas seisukorras. Elujõuline. Kasutatav elamuna.</p>	<p>Võtta arvele</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa Alu tee 1		<p>haigla dateering: 1950 arhitekt: -</p> <p>tõenäoliselt on tegemist stalinistlikku rajoonihaigla tüpprojektist. On säilitanud külaliki tervilkult oma autentse väljanägemise.</p> <p>Tehniliselt on kõik kompleksi kuuluvad hooned rahuldasvas või heas seisukorras.</p> <p>Kohati on teostatud remonditoid fassaadidel, välja on vahetatud aknad.</p> <p>Elujõuline. Kasutusele haiglana.</p>	<p>Hästi sälinud näide stalinistiku rajoonihaigla tüpprojektist. On säilitanud külaliki tervilkult oma autentse väljanägemise.</p> <p>Tehniliselt on kõik kompleksi kuuluvad hooned rahuldasvas või heas seisukorras.</p> <p>Kohati on teostatud remonditoid fassaadidel, välja on vahetatud aknad.</p> <p>Elujõuline. Kasutusele haiglana.</p>	<p>Võtta arvele</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa		<p>Rapla raudteejaam dateering: 1900 arhitekt: -</p> <p>pikk ühekorruseline viilkatusega kivihoone. Raudtee poolel liitub sellega puitkonstruktsiooniga varikatus. Varikatust ehib uhke puitvõre räästa all. Materjalina kasutatud tellist, mis värvitud punaseks. Akna jm avade lengid värvitud kollakasbeežiks. Siseruumis hoone keskel avar ootesaal ja sellest mõlemal pool jaama ametiruumid.</p> <p>Tüüpiline ja väliselt autentsena säilinud näide eest 20. sajandi raudteeearhitektuurist. Mõnda aega tagasi teostatud remondi käigus on välja vahetatud aknad ja katus ning siseruumides teostatud kapitaalremont. Selle tulemusel on siseruumid kaotanud oma autentse väljanägemise. Toimib jaamahoonena. Elujõuline.</p>	Tüüpiline ja väliselt autentsena säilinud näide eest 20. sajandi raudteeearhitektuurist. Mõnda aega tagasi teostatud remondi käigus on välja vahetatud aknad ja katus ning siseruumides teostatud kapitaalremont. Selle tulemusel on siseruumid kaotanud oma autentse väljanägemise. Toimib jaamahoonena. Elujõuline.	RKM

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa Jaama 2		<p>kaupplus-elumaja dateering: 1920. aastad? arhitekt: -</p> <p>kahekorruseline keerukale nurgakrundile paigutatud hoone. Jaama tn. ja Viljandi mnt. poolsetes äärmistes otstes on hoone ühekorruseline katusekorrusega. Kogu esimese korruse võtab enda alla kaupluseruumid. Teise korruse korteritesse pääseb eraldi sissepääsust hoone hoovipoolsel küljel.</p> <p>kaubandusarhitektuurist. Erakordselks teeb hoone keerukas kruunt ja sellest tulenev arhitektuurne lahendus. Tehniline seisukord on rahuldav - mitmes kohas on krohv pudenedud või pudenemas, palju on niiskuskahjustusi. Elujõuline - kasutatav nii kaupluse kui ka elamuna.</p>	<p>Huvitav näide estoniaegest kaubandusarhitektuurist.</p>	Võtta arvele

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa Viljandi mnt. 92a		<p>hoone (otstarve teadmata) dateering: - arhitekt: -</p> <p>Madala kaldkatusega ekspressiivsete vormidega hoone. Kagu poolset seina iseloomustavad kõrged niššid, kus iga niššis esimesel korrusel piklikud kaaraknad ning teise koruse kõrgusel väikesed illuminaatoraknad. Loodefassaadis kaks väikest illuminaatorakent ning kaks ust kummaski maja otsas.</p>	<p>Väga huvitava vormiga ja erakordne hoone, mille otstarve selgusetu -katharaja? muu abihoone? Ei ole elujõuline. Seisab hetkel tihjana, puuduvad akanad.</p>	Võtta arvele

Aadress	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa Mahlamäe 18		<p>Rapla KEK-i hoone on kaheksanurkse astmikpüramiidaalse vormiga. Hoone kuju järgib negatiivina hoone tagune maastriku kujundus. Kuigi hoone on valminud 1970. aastate soome organilise modernismi mõjulise arhitektuuri perioodil, on siin sellest vähe järgi - kogu kujundusele on antud väga tehnilik ja korrapärane teljeiline ülesehitus. Suurt tähelepanu on pandud detailide kujundusele - valgustid, liikekastid, uksed, sisenumides aevalgustid, tumbad jne. Järgivad kaheksanurga ja võimaluel a püramiidijat kujundust.</p>	<p>Rapla KEK-i haldushoone dateering: Arhitekt: Toomas Rein</p> <p>Silmapaistev näide nõukogude perioodi modernistlikust kolhoosi- ja KEKi arhitektuurist. Säilinud peaa täielikult autentsel kujul - nii vorm, materjal kui ka detailid (valgustid, lillepotid). Säilinud on ka ümberitsev haljastusprojekt.</p> <p>Elujõuline kohaliku keskusena - ametiruumid konoritena, spordisaal, sööklja jne. Tehniline seisukord on välisel vaatusel rahulday - välisviimistlus on kohati lagunema hakanud, samas sisseruumides lagunemise märke eriti ei leia.</p>	<p>RKM</p>

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa Pargi 11		<p>elamu dateering: 1910.-20. aastad arhitekt: -</p> <p>lihtne ühekorruseline katusekorrusega elamu. Tänava poolse fassaadiil torkab silma sissepääsu juures kumeraks kujundatud seinaosa ning omapärate kahe poolga paraaduks. Esimene korus on kaetud püsttaudisega, teine korrus lihtsama horistontaallaudisega.</p>	<p>Omapärate näide 20. sajandi esimese poole puitelamuehitustest. Iseloomulik on hoone ümardatud nurk sissepääsu juures. Tehniliselt on maja heas seisukorras. Kasutatav elamuna.</p>	võtta arvele

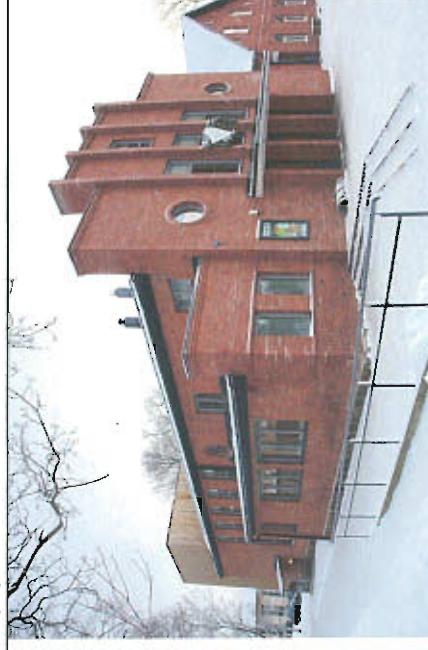
Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa Aia tn. 1		<p>Elamu Dateering: 1910? Arhitekt: -</p> <p>Omapärane rahvusromantilises laadis ebakorrapärase põhiplaaniga kahekorruseline puitelamu. Kohmakat stolistikat arvestades on suure tõenäosusega tegemist mõne kohaliku ehitusmeistri projekteeritud K. Burmani eeskujusid kasutades. X nurgal liitub hoonega kohnka vormiga torn. Torni esimesel korrusel üks kahes tänavapoolsest sissepääsust, teine asub hoone Aia tänav poolsel nurgal.</p>	<p>Põnev näide rahvusromantilise laadi väikelinnalisest tölgendamisest.</p> <p>Sälimud küllaltki autentsel kujul hilisemad ümberehitused/ täiendused on olmud minimaalsed.</p> <p>Tehniliselt on hoone heas seisukorras.</p> <p>Osaliselt on teda renoveeritud.</p> <p>Elujõeline. Kasutusel elamuna.</p>	RKM

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa Keskkooli 2		<p>koolihoone dateering: 1940 arhitekt: Rein Raidna</p> <p>Funktionalismi sugemetega koolihoone. Arhitekt on püüdlikult proovinudksutada uue stiili võtteid, tulemus on aga kohati vormilt ja proporsioonidelt kohmakasvõitu. Pika üheriitmilise klassikorpusega liitub hoone nurgal trepikojatorn, mille fassaadi ilmestavad korruseid läbivad kõrged aknad ning illuminaatoraken sissepääsu kohal.</p>	<p>Hoone on heas tehnilises seisukorras, teinud värskelt läbi euroremondi. Selle järel on säilinud kõll hoone väljine vorm ja detailid, kuid sisseruum on suures osas ümber ehitatud. Samuti on hoonele lisatud mitmeid hilisemaid juurdeehitusi.</p>	RKM

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa Keskkooli 3		<p>elamu dateering: 1970. aastad arhitekt:-</p> <p>1960. aastate skandinaavia modernismi vaimustusest kantud arhitektuuriga maja. Iseloomlik funktsionalistliku vormiga. Muidu horisontaalse ja madala maja fassaadile lisavad vertikaalsust punastest tellistest teise korruse varikatuse sambad, kuhu sisse on peidetud vihmavée torud. Eluruumid paiknevad esimesel korrusel, teine korrus on seni välja ehitamata.</p>	<p>Silmapaistev näide 1960. ja 1970. Eesti arhitektuuri skandinaavia ja eelkõige soomepärase karniisiahitektuuri vaimustusest. On säilitanud oma autentse väljanägemise. Ümberehitused puuduvad. Tehniline seisukord hea. Elujõuline. Kasutatav elamuna.</p>	Võtta arvele

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa Liiva ja Veetorni tn.	 	Barakid Dateering: 1940. aastate teine pool Arhitekt: - Liiva ja Veetorni tänaval paikneb mitu puidust sõjajärgset reparatsioonibarakki. Puidust hooned on lihtsa ristkülikukujulise põhiplaaniga, millele mõlemas otsaseinas liitub kitsas eeskoda. Majad on ühekorruselised, püsttaudisega ning madalakaldelise viilkatusega. Majades on 2 korterit.	Hetkel veel küllaltki terviklikuna säilinud barakkide kompleks, millega kahjuks nimmed majad seisavad tühjana ja lagunevad. Enamus on säilitanud oma autentse väljanägemise. Asustatud hoone tehniline seisukord on hea. Elujõulised, kasutusel elamutena.	Võtta arvele

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa Tallinna mnt. 35		<p>elamu dateering: 1930. aastad arhitekt: -</p> <p>Tradisionalismivaimus kuid mõningate funktsionalismi sugemetaga puitelamu. Hoone on lihtsa ristkülikulise põhiplaaniga, Millest kirde nurgal eendub väike eeskoda õuepoolse sissepääsu ees.</p> <p>Tänavapoolse sissepääsu ees on väike varikatus. Üks on kõrvval oleva akanaga raami abil tervikuks ühendatud. Sama moodi on anutud kagu nurga elutoaakendele lintaknalikku vormi.</p>	<p>Omapäärane segu tradisionalistlikust vormist ja funktsionalistlikest detailidest. Hoone on säilinud autentset kujul. Tehniline seisukord on hea. Elujõuline. Kasutusel elamuna.</p>	Võtta arvele

Address	Foto	Info	Väärtused	Ettepanekud
Rapla, Raplamaa Tallinna mnt. 17		<p>U-kujulise põhiplaaniga seltsmaja. Fassaad on kujundatud ekspressiivsete verikaalsete vormidega. Rõhutatud on siiummeetrilisust.</p> <p>Funktionalismi on toodud sisse illuminatorakende ja akende ehisraamistustega, mis tekitavad lintakantiku mulje. Hoone on kahekorruseline, pikkitelje tagumises otsas asub saal. Ehitusmaterjalina on kasutatud punast tellist, mis võimendab hoone ekspressionistlike vorme.</p>	<p>Põneva ekspressionistliku arhitektuuriga maaseltsimaja. Säilinud valdavas osas autentsel kuju. Tehniline seisukord on hea.</p> <p>Kasutusel kohaliku kultuurimajana.</p> <p>Elujõuline.</p>	RKM

Fotode nimekiri.

Folder **RPLM_1:**

- 0. Prillimäe, Aia põik 26
- 1. Prillimäe, Sõpruse põik 6
- 2. Prillimäe, Aia põik 26
- 3. Prillimäe, Sõpruse põik 6
- 4. Prillimäe, Sõpruse 10
- 5. Sõpruse 5, Prillimäe
- 6. Sõpruse 4, Prillimäe
- 7. Salutaguse, Pöllu 2
- 8. Pöllu 6, Salutaguse
- 9. Pöllu 10, Salutaguse
- 10. Pahkla - visja tee 2 km
- 11.-16. Pahkla koolimaja, Pahkla 18
- 17. Salutaguse 1, Salutaguse
- 18. Lohu jaam, Mälivere
- 19. Lohu jaam, Mälivere, meierei
- 20. Mälivere-Kohila tee, Kohila mõis
- 21. Toome põik 2, Kohila
- 22. Viljandi mnt 1, Õigeusu kirik
- 23. Viljandi mnt 1, Õigeusu kirik
- 24. Viljandi mnt 1, Õigeusu kirik
- 25. Viljandi mnt, 2, Kohila
- 26. Kohila Gümnaasium, Kooli 1, Kohila
- 27. Tööstuse 29, 27, Kohila
- 28. Tööstuse 14, Kohila
- 29. Tööstuse 8, Kohila
- 30. Tööstuse 25, Kohila
- 31. Lasteaed Sipsik, Tööstuse 5a, Kohila
- 32. Jõe 2, Kohila, Kohila sovhoosi admin.hoone
- 33. Tööstuse 2, Kohila
- 34. Vabaduse 9, Kohila
- 35. Kohila Jaam, Kohila
- 36. Kohila Jaam, Kohila
- 37. Vabaduse 13, Kohila
- 38. Vabaduse 32, Kohila
- 39. Kuimetsa sohv. tööstushooned
- 40. Kuimetsa kooli spordihooone, Kuimetsa
- 41. Kuimetsa kooli spordihooone, Kuimetsa
- 42. tüüpelamu, Kuimetsa
- 43. Kuimetsa kool, Kuimetsa
- 44. Kuimetsa kool, Kuimetsa
- 45. Kuusiku tn., Kuimetsa
- 46. Kuusiku, Kuimetsa
- 47. Kuusiku, Kuimetsa
- 48. Kuusiku, Kuimetsa
- 49. Tüüpelamu, Vahastu
- 50 Tüüpelamu, Vahastu
- 51. Tüüpelamu, Vahastu
- 52. Vahastu kultuurimaja
- 53. Vahastu kauplus
- 54. Vahastu pritsimaja
- 55. Vahastu vana kauplus
- 56.-61. Lungu sovhoosi keskasula
- 62.-64. Käru tervisekeskus Tallinn/Viljandi mnt 1
- 65. Viljandi mnt. 21, Käru
- 66. Viljandi mnt, Käru
- 67. Viljandi mnt, Käru
- 68. Viljandi mnt 17, Käru
- 69. Viljandi mnt 17, Käru
- 70. Viljandi mnt 17, Käru
- 71. Viljandi mnt. 7, Käru
- 72. Viljandi mnt. 7, Käru
- 73. Käru Jaam
- 74. Käru Jaam
- 75. Käru Jaam
- 76. Jaama 7, Käru
- 77. Lungu vesiveski
- 78. Lungu vesiveski
- 79. Lungu sovhoosi kauplus
- 80.-86. Lungu sovhoosi keskasula
- 87. Kaiu keskkool, Kasvandu tee 10
- 88. Kaiu keskkool, Kasvandu tee 10
- 89. Kaiu keskkool, Kasvandu tee 10
- 90.-99. Kasvandu tee 19, 21, Keskuse 1, 3, 11;
- 100. Kasvandu tee 24-43
- 101. elamu Järlepas
- 102. Järlepa kauplus, Järlepa
- 103. Järlepa lasteaed Järlepa
- 104. Juuru kultuurimaja, Tallinna mnt 27, Kusmin
- 105. Juuru koolimaja, Tallinna mt 18
- 106. Juuru koolimaja, Tallinna mt 18
- 107. Mõisaaseme/Hagudi
- 108. Kodila küla, Pöllu 3
- 109. Kodila küla
- 110. Kodila
- 111.-115. Koikse, Kodila jõe sild

- 116.-119. Koikse, Kodila jõe kitsarööpmelise raudtee sild
- 120.- 127. Koikse jaam, Märjamaa Rapla mnt. ääres
- 128.- 134. Tamme-Kabala, veski
135. tööstushoone, Tamme-Kabala
136. Tamme-Kabala, Raikküla mõisahoone
137. Tamme-Kabala, Raikküla mõisahoone
- 138.-143. Tamme staadion, Tamme-Kabala
144. tööstushoone, Tamme-Kabala
- 145.-149. Kabala kool, Kabala
150. Lipa kool, Lipa
151. Lipa kool, Lipa
- 152.-155. Raikküla keskusehoone, Raikküla,
156. Vana-Vigala Teenindus- ja Maamajanduskool
157. Vana-Vigala Teenindus- ja Maamajanduskool
158. Vana-Vigala teeninduskooli ühikas, Vana-Vigala
159. Vana-Vigala teeninduskooli ühikas, Vana-Vigala
160. Vana-Vigala jaama veetorn, Vana-Vigala
- 161.-164. Vana vigala jaam, Vana-Vigala
165. Sääla koolimaja, Sääla
- 166.-167. Kehtna vald
168. Kaerepere küla adminhoone, raamatukogu, Kaerepere, Staadioni 2a
169. . Kaerepere küla adminhoone, raamatukogu, Kaerepere, Staadioni 2a
170. Kaerepere küla, Kure 1
171. Kaerepere küla, Kure 1
172. Valtu spordihoone, Kaerepere küla, Saare 11
173. Valtu spordihoone, Kaerepere küla, Saare 11
174. Keava raudteejaam
175. Keava raudteejaam
- 176.-180. Kehtna, Staadioni 2-6 hoonetekompleks
- 181.-186. Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakooli peahoone, Kooli 1
187. Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakooli ühikas, Lasteaia 10
188. Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakooli ühikas, Lasteaia 10
- 189.-192. Kehtna Maamajanduskooli Internaat, Kehtna, Pargi 3
193. Kehtna tööstushooned
- 194.-197. Tööstuse 10, Lelle
- 198.-203. Lelle jaam, Lelle
- 204.-206. Eidapere jaam, Eidapere
- 207.-210. Eidapere adminhoone
211. Järvakandi kaubanduskeskus, Järvakandi 37
- 212.-214. Järvakandi tüpprojekt, Järvakandi, Nõlva 1-11
215. Nõlva 15-21, Järvakandi
216. Nõlva 15-21, Järvakandi
217. Rahu 18, Järvakandi
- 218.-220. Rahu 16 ja 11, Järvakandi
221. Rahu 6-10, Järvakandi
- 222.-224. Uue tn elamud, Jörvakandi
- 225.-226. Tüüpelamud Kooli ja Staadioni tn, Järvakandi
227. Mai tn 1, Järvakandi

Folder RPLM_2:

- 0.-3. Russalu
- 4.-14. Sipa
- 15.-18. Laukna kauplus
- 19.-22. Laukna kool, Laukna
- 23.-26. Märjamaa, Pärnu mnt 21
- 27. Autobussijaam, Märjamaa
- 28. Pärnu mnt 22, Märjamaa
- 29. Pärnu mnt 29, Märjamaa
- 30. Kasti tee 1, Märjamaa
- 32.-34. Pärnu mnt 22, Märjamaa
- 35. Kasti tee 1, Märjamaa
- 36.-37. Pastoraat, Pärnu mnt 26, Märjamaa
- 38. 39. Pärnu mnt 33, Märjamaa
- 40.-42. Pärnu mnt 35, Märjamaa
- 43. Pärnu mnt 33, Märjamaa
- 44. Märjamaa keskusehoone, Märjamaa, Oru 2
- 45.-46. Märjamaa kauplus, Oru 1, Märjamaa
- 47.-48. Oru 4, 6, Märjamaa
- 49.-50. Märjamaa keskusehoone, Märjamaa, Oru 2
- 51.-55. Pärnu mnt 56, Märjamaa
- 56.-57. Pärnu mnt 94, Märjamaa
- 58.-59. Pärnu mnt 95, Märjamaa
- 60.-65. Pärnu mnt 72, 72a, Märjamaa
- 66.-67. Lauluväljak 41, Märjamaa
- 68.-70. Ohukotsu kauplus
- 71.-79. Kasti
- 80.-87. Valgu rahvamaja, Valgu
- 88.-91. Valgu keskusehoone
- 95.-96. Valgu
- 94.-96. Konuvere
- 97.-98. Pärnu mnt 94, Märjamaa
- 99.-103. Haimre kool
- 104.-110. Alu tee 11, Rapla
- 111.-112. Kevade 1, Rapla
- 113.-134. Rapla haigla, Alu tee 1, Rapla
- 135. Jõe 6
- 136.-137. Jõe 1
- 138.-139. Jõe 4
- 140. Rapla
- 141.-142. Lehe 1
- 143.-154. Rapla raudteejaam
- 152.-154. Jaama 1
- 155.-160. Jaama 2
- 161.-163. Viljandi mnt 92a
- 164.-166. Viljandi mnt 94
- 167.-169. Viljandi mnt 92a
- 170.-171. Viljandi mnt 77
- 172.-172. Paju 1
- 173.-180. Viljandi mnt 60, 62
- 181.-213. Rapla KEK, Mahlamäe 18
- 214.-215. Metsapargi 2
- 216.-218. Pargi 11
- 219.-225. Aia 1
- 223. Koidu 16
- 226.-230. Rapla gümnaasium, Keskkooli 2
- 233.-235. Keskkooli 3
- 236.-238. Hariduse 3
- 239.-243. Liiva ja Veetorni tn barakid
- 244.-247. Tallinna mnt 40
- 248.-250. Tallinna mnt 39
- 251.-252. Tallinna mnt 23
- 253. Tallinna mnt 27
- 254.-258. Tallinna mnt 35
- 259.-261. Tallinna mnt 17